

SALGÓTARJÁNI BOLYAI JÁNOS GIMNÁZIUM
3100 SALGÓTARJÁN, KISSOMLYÓ ÚT 1.
TELEFON:(32)-310-394, 410-414
OM azonosító:032286
iskola@bolyai-starjan.edu.hu
www.bolyai-starjan.edu.hu

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2023. augusztus 31.

1. Nevelési program

- 1.1. Bevezető
- 1.2. Helyzetelemzés és az iskola hagyományrendszere
 - 1.2.1. Helyzetelemzés
 - 1.2.2. Az iskola hagyományrendszere
 - Kiemelt ünnepek
 - Egyéb iskolai együttlétek
 - Bolyai János Alapítvány
 - Bolyai nevét viselő középiskolák szövetsége
- 1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai
 - 1.3.1. Alapelvek, értékek
 - 1.3.2. A nevelő-oktató munka céljai és feladatai
 - 1.3.3. Eszköz- és eljárásrendszer
- 1.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok
- 1.5. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok
- 1.6. Teljes körű egészségfejlesztési program
 - 1.6.1. A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok
 - 1.6.2. A mindennapos testedzés megvalósítási módja
- 1.7. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai
 - 1.7.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai
 - 1.7.2. Az osztályfőnök feladatai
 - 1.7.3. Az osztályfőnöki statisztikák, beszámolók elkészítésének szempontjai az első félév és a tanév végén
- 1.8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje
 - 1.8.1. A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal összefüggő pedagógiai tevékenységek
 - 1.8.2. A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását segítő program
 - 1.8.3. A kiemelten tehetséges tanulókkal kapcsolatos tevékenységek
- 1.9. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje
- 1.10. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái
 - 1.10.1. Az iskolában működő közösségek
 - 1.10.2. A szülővel való kapcsolattartás formái
 - 1.10.3. A tanulókkal való kapcsolattartás
 - 1.10.4. Az iskola belföldi kapcsolatrendszere
 - 1.10.5. A kapcsolatokat kiteljesítő kínálatunk
 - 1.10.6. Külföldi kapcsolataink
- 1.11. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai és követelményei
- 1.12. A tanulói felvétel és az átvétel helyi szabályai
 - 1.12.1. A tanulói felvétel szabályai
 - 1.12.2. A rangsoroláskor történő előnyben részesítés szabályai
 - 1.12.3. Az átvétel helyi szabályai
- 1.13. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

2. Helyi tanterv

- 2.1. A választott kerettanterv megnevezése
- 2.2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező és a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, a kötelező, a kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámja
 - 2.2.1. A kötelező tanítási órák fennmaradó tíz százalékának felhasználása
 - 2.2.2. A miniszter által a kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák elosztása iskolánkban
 - 2.2.3. Az egyes képzési formákban használt óratervek
- 2.3. A tankönyvek, tanulmányi segédletek és a taneszközök kiválasztásának elvei
- 2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai
- 2.5. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai
- 2.6. A választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja
 - 2.6.1. A tanuló milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehet vizsgát
 - 2.6.2. A középszintű érettségi vizsga témakörei
- 2.7. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, valamint az ismeretek számonkérésének rendje
 - 2.7.1. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja
 - 2.7.2. Az ismeretek számonkérésének rendje
 - A tanulói munka értékelésére vonatkozó alapelvek
 - A tanulói teljesítmények ellenőrzése és értékelése
 - Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái és rendje
 - Szintfelmérések, mérések, vizsgarendszer
- 2.8. A magatartás és szorgalom minősítésének, valamint a tanuló jutalmazásának elvei
 - 2.8.1. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei
 - 2.8.2. A tanuló jutalmazásának elvei
- 2.9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei
- 2.10. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek
- 2.11. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek
- 2.12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések
- 2.13. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

1. Nevelési program

1.1. Bevezető

A Salgótarjáni Bolyai János Gimnázium pedagógia programjának élén megadott mottó Németh Lászlónak a Névadó ünnepre írt üdvözléséből vett részlet. Az 1966-ban alapított iskola 1969 májusában vette fel Bolyai János nevét, erre az ünnepre írta meg Németh László azt az üdvözlő levelet, amelynek részlete valamennyi eddig megjelent évkönyvünk belső borítóján - immár kötelező hagyományként - olvasható.

Kötelez ez a gondolatsor több mint 50 éve tanárt és diákot, hogy Bolyai szellemiségét megértve a "semmitől előhúzott világ" megismerésében már a "középiskolában oda kell küzdenie magát" az új tudományok küszöbére. Jelképes tehát, hogy ezt választottuk vezérlő gondolatként. Benne foglaltatik mindaz, amit pedagógiai programunkban kifejezni szándékozunk.

Jelenti a Bolyai-szellemiség továbbvitelét, a hagyományok ápolását, a jó értelmű "bolyais-mentalitás" őrzését; a gimnázium alapvető profiljának való eredményes megfelelést: a továbbtanulásra való felkészítést, a tehetséggondozó iskola szerepének vállalását, a magas szintű szakmai követelményt tanártól és diáktól, az egészséges versenyszellem megteremtését, a versenyeztetést. De jelenti a gyermekközpontú, jó légkörű, de szigorú iskola kialakítását, az emberi méltóság tiszteletben tartását, a jó hangulatot, a derűt, a humort is.

Az elődeink megkezdte úton kívánunk tovább haladni, de a kor kihívásainak eleget téve új irányokat, formákat és lehetőségeket keresve.

Bízunk benne, hogy nevelőtestület, tanulóifjúság és szülői társadalom közös akaratából létrehozott pedagógiai programunk a hitvalláson túl törvény, kínálat és lehetőség is egyben.

1.2. Helyzetelemzés és az iskola hagyományrendszere

1.2.1. Helyzetelemzés

Ez az intézmény mindig magas követelményeket támasztott, mindig nehéz volt ide bekerülni, de mindig könnyű volt innen bejutni felsőoktatási intézményekbe. Mindig a tehetséggondozás volt a kiemelt feladat, az egészséges versenyszellem kialakítása minden szakterületen, a teljesítményképes tudás, a gondolkodás képességének fejlesztése mindvégig jellemezte törekvéseinket. Problémalátást, szellemi teremtőmunkát, kritikai szemléletet, korszerű ízlést vártunk és várunk tanítványainktól.

Az állandóságot az 50 év alatt a négy évfolyamos gimnáziumi oktatás jelentette. Az iskola ezen belül is állandóan törekedett a tanulók számára a továbbtanulási esélyeket növelő oktatási formákat kezdeményezni és megvalósítani. A város, a város környéki települések, illetve az egész megye fiataljai számára az igényes, fáradtsággal járó, de eredményekkel kecsegtető tanulási lehetőségeket biztosítani. 1967/68-ban indult matematika tagozat, ami a következő tanévekben matematika-fizika, angol-orsz szakosított tantervű osztályokkal bővült, majd a biológia és a kémia is beépült a tagozatok sorába. Az idegen nyelvekből speciális osztály működött (6-8 órában tanulták a választott nyelvet). A kezdetek óta tehát az idegen nyelvek és a természettudományos tárgyak kaptak nagyobb heti óraszámot.

1979-től a szakosított tantervű oktatást a fakultációs rendszer váltotta fel. Majd bekövetkezett a szerkezetváltás: 1993-tól hatosztályos képzést, 1995-től pedig érettségire épülő felsőfokú szakképzést indítottunk. Ezt bővítettük 2000-től érettségire épülő középfokú szakképzéssel, amely 2006-tól felsőfokú idegenforgalmi szakmenedzser képzésként működött tovább két éven át. Fontos változást hozott az, hogy 2002-ben elindult az angol-magyar két tanítási nyelvű gimnáziumi képzés. Az azóta eltelt időben négy-, öt- és hatosztályos két tanítási nyelvű képzésre várjuk a város, illetve a megye általános iskolát végzett diákjait.

A törvényi változások miatt a 2014/2015-ös tanévtől már nem indul hatosztályos két tanítási nyelvű képzés, helyette hatosztályos emelt szintű (tagozatos) idegen nyelvi képzést indítunk.

2003-ban iskolánk is megkezdte a kétszintű érettségire való felkészítést, tanulóinknak több mint a fele tesz emelt szintű érettségi vizsgát, 2005 óta minden évben emelt szintű vizsgaközpont is vagyunk. 2016 szeptemberétől a LanguageCert nyelvvizsga vizsgahelye lett iskolánk.

A tanórák mellett tanítványaink folyamatosan készülnek *versenyekre*. Minden évben vannak szép eredményeink a különböző tanulmányi, művészeti és sportversenyek városi, megyei, területi és országos fordulóján. Évkönyveink statisztikai évente mutatják a versenyeredményeket, az 50. évfordulóra megjelent jubileumi évkönyvünk pedig összegyűjti az 50 év kiemelkedő országos verseny- és sport eredményeit (több mint 1000 tanuló ért el az 50 év alatt országos versenyen jó helyezést - ez tanulóinknak kb. 20%-a). Az azóta eltelt 20 évben ez az arány megmaradt.

Az OKTV-n 70-100 tanuló indul évente, közülük 10-15 fő jut a második fordulóra, néhány diákunk minden évben az országos döntőbe jut és ott helyezést ér el; az egyéb országos kifizetésű versenyeken 300-500 tanuló indul évente, ebből második, illetve megyei fordulóra jut 50-60 fő, országos döntőben versenyez 20-30 tanuló. Országos döntőbe jutott tanulóink száma az elmúlt években meghaladta tanulóifjúságunk összlétszámának 10 – 12 %-át.

Sporteredményeink is számottevőek: a megyei 1. helyezések jó részét tanítványaink hozzák el, országos helyezést évente 10-20 diákunk ér el, az utóbbi években világversenyekre is kijutottak tanítványaink (mountain bike, atlétika).

A tanulóifjúság egyetemi, főiskolai továbbtanulási szándékkal jön a Bolyaiba. Végzőseink 85-95%-a jelentkezik, és nyer felvételt. Általában 90 % körüli a felvételi arányuk. A HVG által elvégzett és az elmúlt években megjelent országos felmérésben a gimnáziumok közül az előző 5 év során a 86., 57., 71., 76. és 74 helyen szerepelt iskolánk, amely sorrend az OKTV eredmények, érettségi eredmények, a kompetenciamérés eredményei, valamint a továbbtanulási adatok alapján készült.

Az idegen nyelvek tanulása és tudása iránti igény a '80-as évek közepétől erőteljessé vált, a felvételi pontrendszer következtében egyre több tanuló kívánja megszerezni már a középiskolában a legalább középfokú "C" típusú nyelvvizsgáját egy vagy két idegen nyelvből. A tapasztalat az, hogy évente a kb. 100 végzősünk közül 70-80 tanuló tesz és szerez középfokú nyelvvizsgát egy idegen nyelvből. Sok tanuló az érettségire két nyelvből is megvan a nyelvvizsgája. Ez biztosítja a sikeres továbbtanulást, hiszen 2020-tól a B2-es nyelvvizsga kötelező lesz a felsőoktatásba való felvételhez.

Intézményünket alapítása óta a minőségre törekvés jellemezte, minőségi munkát várt el tanártól, diáktól egyaránt. Ezért nem okozott gondot a minőségbiztosítási rendszer kidolgozására kiírt Comenius 2000 I. modelljének kiépítését célzó pályázathoz csatlakozás. Az OM nyertes pályázójaként a 2000/2001. tanévtől megkezdtuk minőségbiztosítási rendszerünk kiépítését a partnerközpontú működés jegyében. Jelen pedagógiai programunk is a partnerek (tanulók, szülők, fenntartó, általános iskola, felsőoktatás) igényeit figyelembe véve fogalmazta meg alapelveit, céljait. A 2007/2008-as tanévtől kezdve működtettük iskolánkban a pedagógusok és vezetők teljesítményértékelési rendszerét. A 2015/2016-os tanévben megalakult a BECS, tagjainak irányításával végezzük a pedagógusok önértékelését a jogszabályi előírásoknak megfelelően.

Az iskolának az 50 év alatt kialakult a megtartóereje: közel 400 diákunk szülője volt bolyais, 32 az itt érettségizett és tanárrá lett kollégák száma. A kemény munka mellett mindig volt idő a lélek nevelésére, a közösség formálására, a jókedvű diákélet eseményeinek megszervezésére és tanár-diák közös játékok örömeire is. Ez is példaadó számunkra.

1.2.2. Az iskola hagyományrendszere

A Salgótarjáni Bolyai János Gimnázium gazdag hagyományai iskolai életünk minőségét tükrözik. Ezeknek az értékeknek a megőrzése, ápolása, helyenként új tartalommal való bővítése, továbbfejlesztése, illetve újabb hagyományok teremtése az egész iskola ügye, kedvezően motiválhatja iskolaközösségünk társadalmi és emberi közérzetét, építheti, gazdagíthatja tanulóink személyiségét.

Kiemelt ünnepeink

- Jelvényavató (október)
Az iskolába lépő új tanulókat a végzős diákok bolyaissá avatják (ünnepi műsor, este játékos "golyaavató").
- Karácsony (december, a téli szünet előtti utolsó tanítási nap)
A karácsony iskolai ünneplését a mindenkori 11. osztály szervezi.
- Szalagavató (december)
Ünnepi műsor keretében a végzős diákok felnőtté avatása (este zárt körű bál - nyitótánc).
- Bolyai Napok (kétnapos rendezvénysorozat májusban)
1. nap: - a Bolyai-fal megkoszorúzása
- ünnepi megemlékezés a névadóról
- az éves munka értékelése, tanulói és tanári kitüntetések és jutalmak átadása (kitüntető okirat, emléklakett és emlékérem)
- este ballagási vacsora
2. nap: - délelőtti tudományos ülés
- ballagás

Egyéb iskolai együttlétek

- Rendezvények
A kezdő évfolyam tábora augusztus végén (felmérések, rendhagyó órák, kirándulások, játékos programok).
- "Ki tud többet Bolyai Jánosról?"
Az új évfolyam vetélkedője a névadó életművéről. A programot az előző tanév győztes osztálya szervezi.
- Diáknapi
Egész napos vidám, játékos rendezvény, amelyet a diákönkormányzat szervez.
- Adventi sütívásár-és civilizációs vetélkedő (december)
A közelgő ünnep köszöntése süteményvásárral az iskolában az angol nyelvtanárok szervezésével. Igény szerint a város általános és középiskoláinak bevonásával.
- Bolyai Est
A szülői munkaközösség által szervezett tanulói produkciókat felvonultató rendezvény. A rendezvény bevétele a szülői munkaközösség tulajdona, felosztásáról saját hatáskörében gondoskodik.
- Főző- és sportnap
Az utolsó tanítási napon a szülők támogatásával osztályonként szabadtéri főzőnapot rendezünk, amelyhez kísérőrendezvények, előadások és röplabda, illetve focibajnokság is kapcsolódik.

Hagyományos formák

- Bolyai Tudományos Diákkör (Bolyai Kör)
Tanárok és diákvezetők által irányított önszerveződő közösség. Ezek a programok fórumot biztosítanak egy-egy szakterületben elmélyülő fiatal bemutatkozására.
- Derkovits Gyula Iskolagaléria
Czinke Ferenc által alapított, az országban elsőként létrejött iskolagaléria, amely évente 5-6 képzőművészeti kiállítással gazdagítja iskolánk kulturális életét, segíti diákjaink esztétikai kultúrájának formálását, és lehetőséget ad minden évben a Bolyai Napokon egy tehetséges diák bemutatkozására is.
- Sportkörök
Személyi feltételek alapján szerveződő szakosztályok foglalkozásai (atlétika, röplabda, labdarúgás)
- Évkönyv
Évente megjelenő dokumentum. Cikkei – melyeket az iskola dolgozói, diákjai és a szülők írnak – átfogják az év legfontosabb eseményeit, rendezvényeit.
- Bolyai Helikon
Az iskola irodalmi-kulturális folyóirata. A benne megjelenő alkotások tanulói, tanári munkák.

Munkaközösségekhez kapcsolódó megemlékezéseink:

Magyar munkaközösség programjai:

- szeptember: A népmese napja – rádiós műsor
- október: Az iskolai könyvtárak világnapja – TOTÓ
Bod Péter Könyvtárhasználati verseny első fordulója
- november: Magyar nyelv napja – helyesírási verseny
- január: Magyar kultúra napja – rendhagyó Bolyai Kör
- február: Kazinczy vetélkedő iskolai forduló
- március: Édes anyanyelvünk nyelvhasználati verseny első forduló
- április: Költészet napja – iskolai megemlékezés
- május: Ballagási műsor

Biológia-kémia-földrajz munkaközösség

- október: Földünkért világnap – megemlékezés az általános iskolások számára meghirdetett vetélkedővel.
- december: AIDS ellenes világnap – rádiós műsor és faliújság segítségével felhívja a diákok figyelmét a veszélyforrásra, és tudatosítja a megelőzhetőségét, totó
- március: A víz világnapja – iskolai osztályok közötti vetélkedő
- április: A Föld napja – környezetvédelmi terepgyakorlat vagy figyelemfelkeltő rádiós műsor
- május: Dohányzás elleni világnap – figyelemfelkeltő kiállítás, akciók szervezése, totó

Matematika munkaközösség

- május: A Bolyai Napok nyitóünnepsége – Ünnepi megemlékezés a névadóról.

Történelem munkaközösség

- október: Aradi vértanúk napja – rádiós megemlékezés a 48-as forradalom után kivégzett katonai vezetőkről

Az 1956-os forradalom és szabadságharc, ill. az 1989-ben kikiáltott Köztársaság napja – 1956. emlékének, történéseinek, eseményeinek felidézése, nagyobb szabású iskolai ünnepélyen az aulában

- december: A salgótarjáni sortűz áldozataira, 1956 salgótarjáni eseményeire emlékezés tanórai keretben
- február: A kommunista diktatúrák áldozatainak emlékére – rádiós megemlékezés
- április: A Holokauszt áldozataira emlékezés – rádiós megemlékezés

DÖK

- március: 1848/49-es forradalom és szabadságharcra való emlékezés.

Bolyai János Alapítvány

A Bolyai János Gimnázium tanári kara 1990-ben alapítvány létrehozását határozta el, amelyet a Nógrád Megyei Bíróság Pk. 26/1990. határozatszám 26. nyilvántartási szám alatt Bolyai János Alapítvány néven bejegyzett.

Az Alapítvány Alapító Okiratában meghatározott célja, hogy

- ösztönözze és jutalmazza az oktató-nevelő munkában kiemelkedő tevékenységet folytató tanárokat;
- iskolánk hírnevét öregbítő tanulói teljesítményeket;
- az iskolát hosszú időn keresztül segítő személyeket és szervezeteket;
- pályázat útján támogassa a tehetséges tanulók képességeinek fejlődését, az alkotó pedagógusok szakmai fejlődését, az iskolai innovációt;
- kiemelten kívánja támogatni az idegen nyelvtanulást, a külföldi diákcsera kapcsolatokat és szakmai táborokat.

Az Alapítvány kezelését az Alapító Okirat 6 fős Kuratóriumra bízta, és meghatározta a Kuratórium jogait és kötelezettségeit.

A Kuratórium

- kezeli az Alapítvány vagyonát és képviseli az Alapítványt,
- dönt a kitüntetések adományozásáról,
- minden évben pályázati kiírást készít a tehetséges tanulók, az oktató pedagógusok ösztönzése érdekében.

Az Alapító Okirat rendelkezett:

- az Alapítványhoz való csatlakozás feltételeiről,
- az Alapítvány vagyonának csekkszámán történő elhelyezéséről és felhasználási módjáról, a számla kezelésével rendelkező személyekről,
- az Alapítvány által létrehozott kitüntetésekről,
- az Alapítvány megszűnése esetén az Alapítvány vagyonáról.

A Bolyai János Alapítvány Kuratóriuma évente egyszer ülésezik.

Bolyai nevét viselő középiskolák szövetsége

Hat magyarországi és három határon túli középiskola szövetsége. Az évente más intézmény által megrendezésre kerülő találkozókön Bolyai életével kapcsolatos vetélkedők, matematika-, művészeti-, sport- és helytörténeti versenyek szerepelnek.

1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.3.1. Alapelvek, értékek

A Salgótarjáni Bolyai János Gimnázium alapítása óta Salgótarján város érettségig adó, továbbtanulásra felkészítő középiskolája. Az iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájában az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnénk érvényre juttatni.

Alapvető feladatának mindvégig a pedagógiai munka minőségének fejlesztését, a magas fokú szakmai igényességet tekinti.

Olyan alkotó szellemi műhelyt kívánunk teremteni, ahol

- szakmailag jól felkészült, megújulni képes, gyermek centrikus a tantestület;
- az alkotó típusú tanáregyéniségek képesek az ideológiai, eszmei és politikai eseményeket, áramlatokat tárgyilagosan, világnézetileg el nem kötelezett módon láttatni;
- általánosan művelt, továbbtanulásra és az élethosszig tartó tanulásra képes, minden értelmiségi pályára alkalmas, érdeklődő, együttműködni tudó, fegyelmezett, egyenes, őszinte, tisztelettudó tanulóifjúságot nevel.

Legfontosabb alapelveink tehát:

- az érték közvetítés és értékteremtés,
- a kulcskompetenciák fejlesztése,
- a minőségre való törekvés, az eredményesség és a versenyszellem kialakítása,
- a tanulók teljes személyiségének fejlesztése,
- a folyamatos megújulás és útkeresés,
- a tanuló személyiségének tiszteletben tartása,
- diákjaink számíthatnak a pedagógusok jóindulatú segítségére,
- a jó iskolai légkör megteremtése, melyet az együttműködés, tisztelet, tolerancia, humánus, fegyelem, derű, és a szülővel való rendszeres kapcsolat jellemez),
- iskolánk valamennyi tanulója számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget.

Nevelési koncepciónk szorosan összefonódik képzési programunkkal, és azt a következő alapelvek, értékek határozzák meg. Az értékek válságát élő világunkban különösen fontos az igazi értékek közvetítése a diákoknak:

- szeretnénk elérni, hogy a tudás - tanulásnak mint értéknek, valamint a munkának, szorgalomnak becsülete legyen,
- a műveltség, a művészetek szeretetére nevelés,
- a hagyományos humanista értékrend megőrzése, az egyén és a közösségek iránti tisztelet),
- a modern társadalomban való boldoguláshoz szükséges értékrendszer (vállalkozó kedv, önmegvalósításra törekvés...),
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, valamint névadónk szellemiségével, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk diákjainkban a haza, a tágabb és a szűkebb értelemben vett szülőföld iránti szeretetet.

1.3.2. A nevelő-oktató munka céljai és feladatai

Arra törekszünk, hogy a minőségre, eredményességre való törekvés, az egészséges versenyszellem kialakítása jellemezze iskolánkat; hogy segítsük a diákokat teljesítőképességük maximumának nyújtásában, hogy ne féljenek a megmérettetéstől.

Egységes értékrendet közvetítünk, amelynek gyakorlati alkalmazása a tanórákon és a tanórán kívüli viselkedésben egyaránt érvényesül.

Célunk, hogy tanítványaink

- önállóan gondolkodó, cselekvő,
- sokoldalúan művelt, a társadalom változásaihoz is alkalmazkodni tudó,
- a világra nyitott, széles érdeklődési körű, új ismereteket könnyen befogadó,
- alkotó munkára képes, kreatív, innovatív emberekké, aktív állampolgárokká váljanak,
- akik:
 - törekszenek önmaguk megismerésére, képességeik kibontakoztatására,
 - önmagukkal szemben is igényesek,
 - következetesen önmaguk és mások megítélésében,
 - felelősséget vállalnak szavaikért, tetteikért,
 - képesek saját érdekeiket képviselni, a modern társadalmi kihívásoknak megfelelni,
 - ismerik és tisztelik nemzeti kultúránk értékeit, megbecsülik más népek hagyományait, és magyarságtudatukat megőrizve európai polgárrá képesek válni,
 - képesek a rendelkezésükre álló erőforrásokkal gazdálkodni mint tudatos fogyasztók,
 - saját testi és lelki egészségük, illetve környezetük védelme érdekében képesek aktívan cselekedni,
 - kulturáltan viselkednek és kommunikálnak a közösségben, törekszenek az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére,
 - tiszteletben tartják az egyetemes emberi és az állampolgári jogokat, törekszenek a demokrácia érvényesítésére,
 - tisztességesek, őszinték, becsületesek, emberségesek.

Tudjuk, hogy ezeknek a tulajdonságoknak mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében. Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse, diákjainkat sikeresen felkészítse a kétszintű érettségi vizsgákra, valamint segítse továbbtanulásukat, pályaválasztásukat. Ezt szolgálják a nevelési program különböző, egyes fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

1.3.3. Eszköz- és eljárásrendszer

A tanórán alkalmazott eszközök, eljárások:

szervezeti eljárások segítségével

- párhuzamos osztályokban összevont nyelvi csoportok tudásszint szerint kialakítva minden évfolyamon, ahol párhuzamos osztályok működnek a második idegen nyelvből
- csoportbontás több tantárgyból (digitális kultúra, idegen nyelvek, a két tanítási nyelvű képzésben az idegen nyelven tanított tantárgyak)
- fenntartói engedély esetén csoportbontás magyar nyelv, matematika és testnevelés tantárgyakban
- iskolán kívül szervezett tanórák (pl: múzeum, levéltár, könyvtár, polgármesteri hivatal, bíróság...)
- rendhagyó órák szervezése (irodalom, anyanyelv, fizika, földrajz, történelem, rajz, matematika, osztályfőnöki órák) meghívott előadók közreműködésével

- az iskolai könyvtárban tartott órák - minden kezdő osztályban legalább két magyar és egy osztályfőnöki óra keretében könyvtárpedagógiai órákat tart az intézmény könyvtárosa

egyéniileg alkalmazott eszközök, eljárások segítségével

- digitális technológiával támogatott oktatási módszerek alkalmazása: interaktív anyagok, interaktív tábla, internet használata a tanítási órákon
- aktív tanulás (tanulói kompetenciafejlesztés): motiválás, a tanulói aktivitás biztosítása a tanórán (tevékenykedtetés, csoportmunka) minden tantárgyból, minden tanórán
- tanulói együttműködésen alapuló tanulás: differenciált tanulásszervezési eljárások
- egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása: egyéni képességek fejlesztése, felzárkóztatás - elsősorban a kezdő évfolyamokon a különböző tudásszinttel érkező tanulók szintre hozása érdekében, de csoportösszetételtől függően bármely évfolyamon bármely tantárgyból hátránykompenzáció vagy tehetséggondozás céljából
- multidiszciplináris órák, foglalkozások szervezése (természettudományos szakkör keretében és 11. évfolyam természettudomány óráin)
- teamtanítás alkalmazása tanórán, ahol több tantárgy ismereteit integráló témákat két vagy több pedagógus dolgoz fel.
- projektoktatás

A tanórán kívül alkalmazott eszközök, eljárások

- hagyományőrző tevékenységek segítségével:
- ünnepek, Bolyai Napok, Bolyai Est, stb.
- tehetséggondozó foglalkozások segítségével
- érettségi előkészítők, versenyfelkészítők, nyelvvizsga felkészítők, példamegoldó egyéni foglalkozások
- sportkörök segítségével
- az iskolában működő szakosztályok keretében
- szakkörök segítségével
- szaktárgyi szakkörök szervezése az igényeknek megfelelően a lehetőségekhez mérten
- tudományos diákkör segítségével
- a Bolyai Kör foglalkozásai, a Bolyai Napok tudományos ülészekén
- tanulmányi kirándulások segítségével
- minden osztály évente egy osztálykiránduláson vehet részt, további kirándulások szervezése az osztályfőnök hatáskörébe tartozik
- színházlátogatások segítségével
 - osztályonként évente közös színházlátogatás szervezhető
- mozilátogatások segítségével
- hangversenyek szervezésével
- évente három filharmóniai hangverseny szervezése az iskola valamennyi diákja számára
- A 7. és 8. osztályos diákok évente egy alkalommal részt vesznek a Lázár Ervin Program keretén belül ingyenes színház, hangverseny, tánc, vagy cirkuszi előadáson.
- túrák szervezésével
- hétvégi kirándulások, túrák szervezése az iskolai ODK keretében, terepgyakorlat,
- utazási iroda által szervezett tanulmányút Angliába – elsősorban a két tanítási nyelvű képzésben tanuló diákok a 9.kny évfolyam befejezése után, de csatlakozhatnak a más osztályba járók is
- utazási iroda által szervezett Skóciai tanulmányút a 11. és 12. évfolyamos két tanítási nyelvű képzésbe járó tanulóknak

- sikeres pályázat esetén tanulmányút szervezése Erdélybe vagy Szlovákiába a Határtalanul program keretében a hetedikes diákok számára
- külföldi cserekapcsolatok (Franciaország) szervezésével a partnerekkel egyeztetve két-három évente,
- diákönkormányzati munka segítségével - a diákok mind nagyobb csoportjának bevonása a diákönkormányzat érdekképviseleti és programszervező munkájába

1.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Intézményünk nevelő és oktató munkájának egyik legalapvetőbb feladata a NAT által meghatározott kulcskompetenciák fejlesztése.

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetencia
- Természettudományos és technikai kompetencia
- Digitális kompetencia
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség
- A hatékony, önálló tanulás

A nevelő és oktató munka másik alapvető feladata a tanulók személyiségének széleskörű fejlesztése. A tanulót tevékenysége, cselekvései kötik össze a környezetével. A tanuló igazán a tevékenységén keresztül ismerhető meg, és ugyanakkor igazán a cselekvésben fejlődik, ezért a személyiségfejlesztés a leghatékonyabban a különböző iskolai tevékenységeken keresztül valósul meg szorosan összekapcsolódva a közösségfejlesztéssel.

A tanulók erkölcsi nevelése

Feladatunk az alapvető erkölcsi értékek (tisztesség, becsület, tisztelet, felelősség, mások különbözőségének elfogadása, stb.) megismertetése, tudatosítása, az értékválságát élő társadalomban az igazi értékek közvetítése. Az iskola olyan értékrendet, normákat, erkölcsöt, tudást hordozzon, amely elfogadásra méltó. Segítse a tanulók igazságérzetének kibontakoztatását, közösségi beilleszkedésüket, önálló gondolkodásukat, felelős életvitelre történő felkészítésüket.

Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogassa a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.

- Szakórákon (különösen etika, életvitel)
- Osztályfőnöki órákon
- Iskolai és iskolán kívüli rendezvényeken

A tanulók értelmi nevelése

Feladat:

- az eredményes tanuláshoz szükséges képességek fejlesztése (pl. igényesség, koncentráció, fejlett memória, kreativitás stb.)
- pályaorientáció
- felkészítés a versenyhelyzetekre
- a környezet értékei iránti felelősségérzet kialakítása

- felkészítés a hatékonyabb önálló és csoportos tanulásra, az egész életen át tartó tanulásra

A tanulók közösségi nevelése

Feladat:

- az emberi együttélés szabályainak megismerése
- az együttműködési képesség fejlesztése
- a harmonikus társas kapcsolatok kialakításához szükséges tulajdonságok fejlesztése (tisztelet, tapintat, empátia, tolerancia stb.)
- a család szerepének tiszteletére való nevelés

A tanulók érzelmi nevelése

Feladat:

- empátiás képesség kialakítása
- konfliktusmegoldó képesség fejlesztése
- stresszkezelés
- kötődés (baráthoz, családhhoz, iskolához, nemzethez)
- az érzelmek kifejezése

1.5. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.
Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
- Az önkormányzás képességének kialakítása.
Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.
Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A közösségfejlesztés megvalósítása a tanórákon

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanuláshoz, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, tudatosításához.

- Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását a közös munka, együttműködés érdekében.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.

Az egységes alapokra épülő differenciálás

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak fejlődését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.
- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.

A közösségfejlesztés megvalósítása a tanórákon kívül

- **Hagyományőrző tevékenységek**
 - Fontos feladat az iskola névadójának, Bolyai János emlékének ápolása. Ezt az alábbi rendezvények szolgálják:
 - az évenkénti megemlékezés december 15-én a névadó születésnapjáról, ünnepi matematika Bolyai kör keretében
 - a kezdő évfolyamosok megismerkednek névadónk életével és munkásságával, és ismereteiket a „Ki tud többet Bolyairól?” csapatversenyben mérik össze. A nyertes osztály a következő évben rendezi meg a vetélkedőt.
 - Bolyai Napok évenkénti megrendezése
 - Diáknap, karácsonyi műsor szervezése évente
 - Főző- és sportnap megszervezése minden tanév végén
 - Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezéseket tartunk a következő alkalmakkor: 1956. október 23-a, 1848. március 15-e évfordulóján, karácsonykor, jelvényavató, szalagavató, ballagás.
 - Minden tanév folyamán rádiós megemlékezést szerveznek a munkaközösségek október 6-án, a magyar kultúra napján, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapján, a víz világnapján, a költészet napján, a holokauszt áldozatainak emléknapján, a Föld napján és a nemzeti összetartozás napján.

- Az iskola tevékenységét, munkáját összefoglaló iskolai évkönyv kerül kiadásra.
- Derkovits Gyula Iskola Galéria működik intézményünkben, évente 5-7 kiállítást szervezünk.

- **Diákönkormányzat**

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti. A DÖK programját évente fogadják el, melyek között szerepel: papírgyűjtés, Mikulás, Valentin nap, zenés rendezvények, Diáknapi szervezése.

- **Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások**

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

A tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola vezetése és a munkaközösségek döntenek.

- **Iskolai sportkör**

Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör és a tanórai testnevelési órák biztosítják a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre valamint az érettségi vizsgákra.

- **Szakkörök, kórusfoglalkozás**

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészi, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején a munkaközösségek döntenek.

- **Versenyek, vetélkedők, bemutatók**

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik. A munkaközösségek munkaterve tartalmazza azon versenyek körét, amelyekre diákjainkat felkészítjük. Az esetlegesen felmerülő költségeket a szülők fizetik.

- **Osztálykirándulások**

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal osztálykirándulást szerveznek. Az osztálykiránduláson lehetőség szerint minden tanuló részt vesz, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői, a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

- **Határtalanul program**

Sikeres pályázat esetén tanulmányutat szervezünk a hetedik évfolyamos tanítványaink részére Erdélybe vagy a Felvidékre.

- **Erasmus+ pályázati lehetőség**

Sikeres pályázat esetén az Erasmus+ KA1 programban a „tanulók csoportos diákmobilitása” lehetőséget kihasználva egy külföldi képzőhelyen iskolánk tanulóinak egy vagy több csoportja együtt tanulhat egy másik országból származó diákcsoporttal.

Sikeres Erasmus+ KA2-es pályázat esetén diákcsera programban veszünk részt egy iskolánkhöz hasonló képzést nyújtó másik középiskola diákjaival.

- **Lázár Ervin Program**

A hatosztályos képzésben résztvevő osztályok tanulói a 7. és 8. évfolyamon tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen részt vesznek a Magyarország Kormánya által biztosított Lázár Ervin Program keretében egy színházi, vagy tánc- és cirkuszi előadáson, vagy komolyzenei hangversenyen, vagy az őshonos állatok bemutatóhelyeinek látogatásán. A programok a területileg illetékes tankerületi központ által biztosított, kijelölt helyszíneken kerülnek megvalósításra.

- **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás**

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

- **Szabadidős foglalkozások**

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

- **Iskolai könyvtár**

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti. A kezdő évfolyamok (7. és 9.) a tanév első heteiben könyvtárórán vesznek részt. A könyvtár szakos kolléga segítségével megismerkednek a könyvtár működésével. A magyar nyelvi órák tananyagába beépülő ismeretek bővítésének céljából (szótárak, lexikonok-téma) a későbbiekben is sor kerül könyvtárismereti órák tartására.

- **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata**

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelettel – egyénileg vagy csoportosan használják.

- **Hit- és vallásoktatás**

Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes. A 7. és 8. évfolyamon a tanulók a tanév elején megválaszthatják, hogy az erkölcsstan vagy a területileg illetékes, bejegyzett egyházak által tartott hit-és erkölcsstan órán kívánnak részt venni.

- **A pedagógiai program végrehajtásához nem kapcsolódó programok**

Szülők által kezdeményezett, utazási irodák által szervezett külföldi kirándulások, amelyeknek a költségeit a szülők fedezik.

1.6. Teljeskörű egészségfejlesztési program

1.6.1.A teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az egészségfejlesztés fogalma:

A teljeskörű iskolai egészségfejlesztés (angol szakszóval: holistic and „wholeschool” approach) a teljes iskolára kiterjedő, hosszú időn át tartó tevékenységek együttese, amely magában foglalja a tanulók a lelki egészségre, az egészséges táplálkozásra, és a testmozgásra vonatkozó egészségfejlesztési programok hatékonyságának fejlesztését.

Az egészségfejlesztés célja:

A teljes körű egészségfejlesztés **célja**, hogy a nevelési-oktatási intézményben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszeresen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Az egészségfejlesztés folyamata:

A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok az intézményben végzett tevékenységüket úgy végzik, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézzék elő az életkori sajátosságoknak megfelelően.

Az egészségfejlesztés területei:

A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében a tanuló teljes körű egészségfejlesztésével összefüggő **feladatai** a következők:

- az egészséges táplálkozás biztosítása,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás biztosítása,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a
- szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéne biztosítása

A célok megvalósulását szolgáló feladatok

- a testi egészség fejlesztése, az egészségi állapot javítása a testnevelés órákon, edzéseken, tömegsport – rendezvényeken
- az egészséges étkezés elveinek megismerése különböző tanórákon, valamint a közegészségügyi előírásoknak való megfelelés az iskolai menzán, büfében
- az egészségi állapot folyamatos értékelése rendszeres iskolaorvosi szűrővizsgálatok során
- a balesetek megelőzési módjainak megismertetése szakórákon, munkavédelmi foglalkozáson
- az iskolai helyiségek higiénias viszonyainak felmérése, ellenőrzése, javítása a tanári ügyelet, a rendszeres karbantartás és takarítás során
- a személyi higiénias szokások kialakítása és gondozása az osztályfőnöki tanórák során
- az alkohol -, drogfogyasztás és dohányzás problémáinak megismertetése, a szenvedélybeteg tanulók segítése
- a lelki egészséget támogató külső és belső harmonikus iskolai környezet kialakítása és ápolása.

1.6.2. A mindennapos testnevelés megszervezése

A törvényi előírásoknak megfelelően intézményünk valamennyi évfolyamán heti öt testnevelés órát tartunk.

1.7. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

1.7.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógusok: feladatkörét a 2011. évi CXCV. törvény 62. § (1) bekezdésében leírtaknak megfelelően látja el.

Az igazgató: Feladatköre: az iskola pedagógiai munkájának irányítása. Hatásköre - az intézmény tervező, szervező, ellenőrző feladatainak ellátása, az iskola képvisellete, a pedagógusok és egyéb beosztású dolgozók szakmai képvisellete és más kötelezettségvállalási jogkör gyakorlása, az intézmény jog szerinti működtetése, irányítása. Kapcsolattartás a fenntartóval, a szülők és a diákok szervezeteivel.

Megbízás időtartama: öt év.

Az igazgatóhelyettesek (2 fő): Feladatkörük, hatáskörük - vezetői feladatok ellátása megbízott pedagógusként, vezetői munkájukat az igazgató irányításával végzik, egymással együttműködve,

egymással mellérendeltségi viszonyban. A vezetői munkamegosztásban, feladat-megjelölésben szervezési, irányítási, ellenőrzési jogokkal rendelkeznek.

Megbízásuk időtartama: öt év.

Megbízó: az igazgató.

Munkaközösség-vezetők: Az igazgató javaslatára a szakmai munkaközösségek tagjai által választott szakmai vezetők. Feladatkörük, jogkörük - az iskolában működő szakmai közösségek életét szervezik, irányítják, koordinálják éves terveik szerint. Szakmai tanácsadó jogokkal, képviseleti jogokkal rendelkeznek. Munkájukat közvetlenül az igazgató, közvetetten az igazgatóhelyettesek irányításával végzik. Tevékenységükről folyamatos tájékoztatással tartoznak. A munkaközösség-vezető a kibővített iskolavezetés tagja. Véleményével, javaslataival, tanácsaival segíti az iskolavezetést, ugyanakkor képviseli a munkaközösség véleményét, érdekeit, részt vesz a tervező és előkészítő munkában, a döntések meghozatalában.

A munkaközösség-vezető feladata:

- a munkaközösség szakmai munkájának tervezése, szervezése, ellenőrzése, értékelése;
- a szaktárgyi munkaterv elkészítése az iskolai munkaterv alapján, a munkaközösséggel való egyeztetés után;
- a munkaközösségi tagok munkájának segítése (óralátogatás, tanácsadás, tapasztalatcsere) értékelése; betegség esetén a helyettesítések megszervezése az iskolavezetéssel együtt.

Megbízás időtartama: öt évre szól.

1.7.2. Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű, az iskolai diákönkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon, illetve iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.

- Tájékoztodik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók felsőoktatási intézményekben való továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Összegyűjti az iskolán belüli és az iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók eredményeit.
- Kitölti és vezeti az elektronikus naplót, a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.

Az osztályfőnöki statisztikák, beszámolók elkészítésének szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztály létszáma, esetleges változások
- Az osztályátlag, a tendencia vizsgálata
- A jegyekkel való ellátottságot megfelelőnek ítéli-e meg az osztályfőnök,
- Kiemelten jó, feltűnően rossz tantárgyi átlag – az okok keresése
- Kitűnő tanulók megnevezése, bukások száma
- Neveltségi helyzet – órai együttműködés, viselkedés
- A késések vizsgálata, van-e benne rendszeresség, mi az oka?
- Igazolatlan hiányzások
- Az osztályfőnöki, ill. szaktanári dicsérek, büntetések száma
- A közösségi tevékenység (DÖK, közös programok rendezvények)

A magatartás- és szorgalomjegyeket az osztályfőnök állapítja meg, előtte az osztályban tanító kollégáktól a szokott módon írásban kér javaslatot.

1.8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók:

a, különleges bánásmódot igénylő tanulók:

- sajátos nevelési igényű,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók,
- kiemelten tehetséges tanulók

b, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

Sajátos nevelési igényű tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos,

több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek

Kiemelten tehetséges tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség

Hátrányos helyzetű tanuló: az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította

Halmozottan hátrányos helyzetű: az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője a tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

1.8.1. A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanuló tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek:

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanuló nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.
- A sajátos nevelési igényű tanulót a csoportlétszám számításánál 2 vagy 3 tanulóként kell figyelembe venni a következők szerint:
 - enyhe értelmi fogyatékos, beszéd fogyatékos vagy pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulót 2 főként
 - mozgásszervi, érzékszervi, közép súlyos értelmi fogyatékos, autista, vagy halmozottan fogyatékos tanulót 3 főként
- A tanuló akkor jogosult különleges bánásmódra, ha ezt a megfelelő szakhatóság által kiállított érvényes szakértői vélemény megállapítja.
- A sajátos nevelési igényű tanulóknak a sajátos nevelési igényre vonatkozó adatait fel kell tüntetni a beírási naplóban is.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az Illyés Gyuláné Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Pedagógiai Szakszolgálat szolgáltatásait, együttműködési megállapodás keretében.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben (2011. évi CXCV. Törvény a köznevelésről 6. melléklet) – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt. A gyógypedagógus, konduktor egyéni fejlődési és foglalkozási naplót vezet.
- Az együttműködési megállapodásban meghatározott óraszámokban az SNI tanulókat tanító szaktanárok egyéni foglalkozás keretében segítik a tanév elején meghatározott tantárgyakból a tanuló felzárkózását.

- A szakértői vélemény alapján az igazgató határozatban rögzíti a középiskolai tanulmányok során, a tanulmányok alatti vizsgákon és az érettségi vizsgán adható kedvezményeket. Ezek a következők lehetnek:
 - az írásbeli számonkéréskor a rendelkezésre álló idő megnövelése (tanulmányok alatti vizsgáknál 30 perccel)
 - írásbeli számonkérésnél és vizsgán az engedélyezett segédeszköz használata
 - tanulmányok alatti és érettségi vizsgán az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet
 - tanulmányok alatti és érettségi vizsgán a szóbeli vizsgát írásban teheti le
 - a szóbeli vizsgán a felkészülési időt 10 perccel meg kell hosszabbítani
- Ha a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanuló a tanulmányait magántanulóként folytatja – akkor az iskolai neveléséről, oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról az iskola gondoskodik. Az iskolában nem foglalkoztatott szakemberek biztosításáról a szakvéleményt kiállító nevelési tanácsadást ellátó intézmény vagy a megyei utazó gyógypedagógusi hálózat keretében kell gondoskodni.

1.8.2. A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását segítő program:

Iskolánkban a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatosan a következő tevékenységeket végezzük:

- Információgyűjtés a tanuló szociális helyzetéről
- A szociális hátrányok enyhítése a jogszabályok adta keretek között (kedvezményes diákétkeztetés, tankönyvtámogatás, gyermek-egészségügyi szűrővizsgálat)
- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős az osztályfőnököktől információkat szerez a hátrányos helyzetű tanulók problémáiról és a tanuló családjával felveszi a kapcsolatot, és amennyiben ez nem elegendő, külső segítség (gyámhatóság, családsegítő szolgálat, stb.) igénybe vételére tesz javaslatot, illetve annak eléréséhez nyújt segítséget a szülők számára.
- Az iskola **képesség-kibontakoztató felkészítés** és integrációs felkészítést szervez a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása céljából a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára. Az igazgató a képesség-kibontakoztató képzésbe hátrányos helyzetű tanulókat is felvehet a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók létszámának 30%-áig.

A tanuló egyéni törzslapján fel kell tüntetni a tanulót érintő gyermekvédelmi intézkedéssel, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításával kapcsolatos döntéseket, záradékokat.

Ha a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló – a szülő kérelme alapján – magántanulói jogviszonyt kíván létesíteni, akkor az igazgatónak a döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét.

1.8.3. Kiemelten tehetséges tanulókkal kapcsolatos tevékenységek:

Iskolánkban a kiemelten tehetséges tanulókkal kapcsolatban a következő pedagógiai tevékenységeket végezzük:

- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése - az osztály és csoportkeretek között differenciált feladatoldás, többletfeladatok
- a tehetséggondozó, versenyfelkészítő csoportos foglalkozások tartása
- egyéni foglalkozások szervezése
- iskolai és iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön való részvétel elősegítése;
- bemutatók, Bolyai körű előadások tartása;
- iskolai sportkörökön, szakkörökön való részvétel;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

1.8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A 2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről 48.§-a és Az emberi erőforrások miniszterének 20/2012. (VIII:31.) EMMI rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 120.§-a megadja a jogi kereteket és garanciákat a diákönkormányzatok kialakítására és működésére. A diákönkormányzat tanulók választotta vezetőségéből valamint az osztályok választott képviselőiből szerveződő diákszervezet, felnőtt segítővel, a törvényben meghatározott jogosítványokkal, saját alapszabálya alapján működő közösség.

A diákönkormányzat véleményét a fenti jogszabályokban meghatározott esetekben ki kell kérni. A különböző dokumentumokat, programokat, terveket a nevelőtestületi elfogadás előtt a DÖK vezetőjének át kell adni, aki ismerteti a diákönkormányzattal, majd az anyaggal kapcsolatban kialakított véleményt írásban átadja az iskolavezetésnek. Az iskola vezetése nevelőtestületi értekezleten, a döntést megelőzően köteles ismertetni a kollégákkal a diákönkormányzat véleményét.

A diákönkormányzat vezetője tanuló, így a pedagógus szerepe csak a segítség. Ő az, aki a közvetítő szerepet vállalja a tanulóifjúság és a nevelőtestület között. A diákönkormányzatot titkos szavazással maguk a diákok választják meg. Az önkormányzat önálló, általa kidolgozott programmal rendelkezik, amely a diákok között széles körben megvitatott és elfogadott, szükség szerint módosítható.

A DÖK dönt saját Szervezeti és Működési Szabályzatáról, de ezt a nevelőtestületnek kell jóváhagynia. A jóváhagyást a nevelőtestület csak akkor tagadhatja meg, ha a DÖK Szervezeti és Működési Szabályzata jogszabállyal, vagy az iskola Szervezeti és Működési Szabályzatával, házirendjével ellentétben áll. A DÖK vezetője kezdeményezi a diákközgyűlés összehívását, amely az iskola tanulóinak tájékoztató és tájékozódó fóruma, amelyet évenként legalább egy alkalommal össze kell hívni. Ezen a DÖK és az iskola képviselőjének be kell számolni az előző diákközgyűlés óta eltelt időszak munkájáról, a tanulók pedig kérdést intézhetnek az iskola életével kapcsolatban a DÖK, illetve az iskola vezetéséhez.

1.10.A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolat-tartásának formái

1.10.1. Az iskolában működő közösségek

A nevelőtestület

- A nevelőtestület a nevelési-oktatási intézmény pedagógusainak közössége, nevelési és oktatási kérdésekben az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve.
- A nevelőtestület a nevelési és oktatási kérdésekben a nevelési és oktatási intézmény működésével kapcsolatos ügyekben, valamint más törvényben és jogszabályokban meghatározott kérdésekben döntési, egyébként pedig véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.
- Ezeket a jogköröket a köznevelési törvény. 70.§ tartalmazza.
- A nevelőtestület feladatkörébe tartozó ügyeinek egy részét átruházhatja a szakmai munkaközösségekre. Ezek leírását az SZMSZ III/6. pontja tartalmazza.

Munkaközösségek

- A munkaközösségek olyan szakmai közösségek, amelyek részt vesznek a szakmai munka irányításában, tervezésében, szervezésében ellenőrzésében, véleményük figyelembe vehető a pedagógusok minősítésében. Az iskolavezetéssel együttműködnek iskolai szintű kérdések megvitatásában, a döntések előkészítésében azáltal, hogy a munkaközösség-

vezető a kibővített vezetői értekezleten képviseli a munkaközösségek véleményét. Munkaközösség vezetőt a munkaközösség véleményének kikérésével az intézményvezető bízza meg legfeljebb 5 évre. Egy szakmai munkaközösség létrehozásához legalább 5 pedagógus kell, egy iskolában legfeljebb 10 munkaközösség hozható létre.

- A szakmai munkaközösségekre átruházott jogkörök részletes leírását a SZMSZ III/9. pontja tartalmazza.

A diákság

A tanulók tájékoztatása

- A tanulókat az iskola életéről, az aktuális feladatokról és az őket érintő kérdésekről az iskola igazgatója, az osztályfőnök és a diákönkormányzat vezetője tájékoztatja.
- A tájékoztatás lehet az iskolarádió, hirdetőtáblán keresztül hirdetések formájában vagy rendkívüli esetben iskolagyűlésen.
- A diákproblémák feltárásának, kezelésének iskolai módszereit a házirend VIII. pontja tartalmazza.

A DÖK szerepe

- A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed, munkájukat felsőfokú végzettségű pedagógus segíti, akit az igazgató bíz meg 5 évre, a diákönkormányzat javaslatára. Tevékenységüket az alapszabály szabályozza, munkájukat éves munkatervük alapján végzik.
- A diákönkormányzat, a vezetők és a diákképviselő közötti kapcsolattartás rendjét az SZMSZ III/18. pontja szabályozza.
- Az iskolai diákközösségek és a diákönkormányzat jogainak gyakorlásával kapcsolatos szabályokat a házirend VII/6-os pontja tartalmazza.

Az osztályfőnök szerepe

- Az osztályfőnök koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, aktív kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével és a kollégiumi nevelőtanárokkal, az iskolai ifjúságvédelmi felelősével.

A szülői munkaközösség

Az iskola oktatási nevelési programjának megvalósításában a szülők a partnerek. A családdal együttműködve, egységes nevelési szemléletre törekedve lehet hatékony a nevelésünk és az oktatásunk.

- A szülői munkaközösség jogait a köznevelési törvény.72-73. § valamint a
- A vezetés és a szülői munkaközösség közötti kapcsolattartás rendjét az SZMSZ III./5. pontja tartalmazza.

Osztályonként minimum 2 fő adja a Szülői Választmányt, amely érdekképviselői és szervezési feladatokat lát el.

1.10.2. A szülőkkel való kapcsolattartás formái

A szülői részvétel a legkülönbözőbb területeken pozitívan hat a tanuló személyiségének formálására, az iskola anyagi helyzetének javítására is. Nyitottak vagyunk, hogy a szülők javaslatait meghallgassuk és beépítsük az iskola munkájába.

Szülői értekezletek

A szülőket az iskola életéről, az aktuális feladatokról és az iskolai munkaterről az iskola igazgatója és az osztályfőnök tájékoztatja.

- az iskolavezetés évente legalább három alkalommal a szülői választmányi ülésen tart megbeszélést.

- az iskolavezetés évfolyamszintű tájékoztatást tart a 10. évfolyamon az emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások választásáról és annak felelősségéről (februárban)
- az osztályfőnök az osztályok szülői értekezletein évente két alkalommal
 - szeptemberben a tanév előkészítése,
 - februárban a félév értékelése a fő feladat
- igény, illetve probléma esetén rendkívüli szülői értekezlet összehívása (esetleg szaktanárok és az iskolavezetés bevonásával),

Szülői fogadóóra

Szülői fogadóórát valamennyi pedagógus tanévenként 3 alkalommal tart az éves munkatervben megjelölt időpontokban.

Egyéb tájékoztatási formák

- írásbeli tájékoztatás a tanulók ellenőrző könyvében: rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról az ellenőrző útján és problémás esetekben kérni a személyes találkozást annak érdekében, hogy közösen találjanak megoldást a probléma orvoslására. A szülő is kezdeményezhet, kérheti a pedagógus segítségét.
- írásos postai értesítés az Szervezeti és Működési Szabályzatban rögzített kérdésekben
- e-mailban történő tájékoztatás
- az elektronikus naplóban történő tájékoztatás

A kapcsolattartás egyéb lehetőségei:

- Gólyatábort szervezünk a kezdő évfolyamosoknak közvetlenül a tanévkezdés előtt: DÖK, osztályfőnökök szaktanárok részvételével vetélkedők, rendhagyó szakórák megtartása.
- Kötetlen együttlétek (elsősök avatása, szalagavató)
Az elsősök avatására és a szalagavatóra meghívjuk a szülőket, hogy fehér asztal mellett találkozhassanak a gyerekeiket tanító tanárokkal. E kötetlen együttlét elősegíti a kölcsönös közeledést és az őszinte hangnem kialakulását.
- Szülők – nevelők bálja
Évente februárban rendezzük meg a bált valamilyen nemes cél érdekében (pl. szekrényes bál, idegen nyelvi oktatást segítő, természettudományos tárgyakat támogató, kultúrát, sportot támogató bál, stb.). A befolyt összegből finanszírozzuk az előre megjelölt cél megvalósítását. A bállal kapcsolatos teendőket a szülők vállalják, és segítenek tanítványaink is.
- Nyílt hét a munkatervben meghatározott időpontban
A szülők kérésére nyílt tanítási hetet rendezünk (novemberben), melyről a szülőket előre írásban értesítjük. Ezzel is lehetőséget szeretnénk nyújtani a szülőknek, hogy betekinthessenek gimnáziumunk életébe, az itt folyó oktató-nevelő munkába.
- Főző- és sportnap - az utolsó tanítási napon

1.10.3. A tanulókkal való kapcsolattartás

A tanulókat az iskola életéről, az aktuális feladatokról és az őket érintő kérdésekről az iskola igazgatója, az osztályfőnök és a diákönkormányzat vezetője vagy annak képviselője tájékoztatja.

- az iskola igazgatója évente a diákközgyűlésen ad tájékoztatást, illetve hallgatja meg a tanulók észrevételeit, javaslatait.

A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed, munkájukat pedagógus segíti. Tevékenységüket az Alapszabály szabályozza és munkájukat éves munkaterv alapján végzik. Az igazgató folyamatos kapcsolatot tart a DÖK vezetőjével. Az osztályközösség a diákönkormányzat legkisebb egysége, amely küldötteket, minimum 2 főt delegál a diákönkormányzat vezetőségébe. Az osztályközösség vezetője az osztályfőnök. Akadályoztatása esetén a pótosztályfőnök segíti munkáját.

1.10.4. Az iskola belföldi kapcsolatrendszere

Belső környezet

- Szakszervezet
- Szülői Választmány
- Intézményi Tanács
- Bolyai János Alapítvány Kuratóriuma
- DÖK (iskolai diákönkormányzat)

Fenntartó

- Salgótarjáni Tankerületi Központ

Helyi és országos szakmai, érdekképviseleti szervezetek

- Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége
- Emberi Erőforrások Minisztériuma
- Oktatási Hivatal (Iskolánk az Oktatási Hivatal Bázisintézménye)
- Nógrád Megyei Pedagógiai Oktatási Központ
- OKI
- GOSZ (Gimnáziumok Országos Szövetsége)
- KIE (Kétnyelvű Iskoláért Egyesület)

Társintézmények

- Salgótarján város középiskolái
- Salgótarján város általános iskolái
- Művészeti iskolák
- Nógrád megye általános és középiskolái
- A Bolyai nevet viselő iskolák

Egyetemek, főiskolák

- Egri Eszterházy Egyetem
- ELTE
- Óbudai Egyetem

Egyéb kapcsolatok:

- LanguageCert Nyelvvizsga Központ
- Tűzoltóság
- Rendőrség
- Egészségügyi szolgáltatások
- Iskolaorvos
- Munkaegészségügyi ellátás

ANTSZ

Könyvtárak

Múzeumok

Levéltár

Művelődési Központok

Táncház

Helyi média

- Városi Televízió

- Rádió 1.

- Nógrád Megyei Hírlap

Kereskedelmi és Iparkamara

Munkaügyi Központ

Városi Sportcsarnok

TIT Nógrád Megyei Tagozata

Helyi nyomdák

Számítástechnikai cégek

Utazási irodák

1.10.5. A kapcsolatokat kiteljesítő kínálatunk

- Nyílt hét, pályaválasztási napok, iskolaismertető
- Környezetvédelmi vetélkedő az általános iskolák 7- 8. osztálya számára
Tanévenként az I. félévben az iskola biológia – kémia – földrajz munkaközössége által szervezett csapatverseny környezeti problémák, természetvédelem, Nógrád megye féltett természeti értékei tárgyában. Meghirdetése szeptemberben.
- Angol nyelvi civilizációs vetélkedő az általános iskolák 7- 8. osztálya számára
Tanévenként decemberben az iskola angol nyelvi munkaközössége által szervezett csapatverseny országismereti témakörben. Meghirdetése szeptemberben.
- A Salgótarjáni POK-kal együttműködésben iskolánk tanárai Nógrád megye pedagógusainak tudásmegosztó fórumon továbbképzést tartanak az Erasmus+ program kurzusai során elsajátított jó gyakorlatok, hasznos technikák megosztásával.

1.10.6. Külföldi kapcsolataink

Gimnáziumunk kiemelt feladatként kezeli az idegen nyelvek tanítását. A nyelvtanulást segítik az évek óta sikeresen működő diákcserek, testvériskolai kapcsolataink. Az anyanyelvi környezetben történő nyelvgyakorlás, más országok kulturális és természeti értékeinek, hagyományrendszerének megismerése a nyelvtanuláson túlmutató célokat is szolgál. Az eltérő oktatáspolitikai és oktatási rendszerbe való betekintés sok értékes tapasztalatot jelent iskolánk egésze számára. Elsődlegesen nyelvtanulást célzó diákcsere, testvériskolai kapcsolat német és francia nyelvterületen működik.

- Az 1992/93-as tanévben létesítettünk testvériskolai kapcsolatot a franciaországi Pontarlier város Xavier Marmier Gimnáziumával. A francia diákcsere két évente kerül sor 35-35 tanuló és a kísérőtanárok részvételével. A francia diákcseréről elmondható, hogy mindkét fél részéről érdeklődés mutatkozik, s a csereutazás előtti és utáni levelezés, folyamatos kapcsolattartás és a közös együttlét maradandó élményt nyújt és hasznos nyelvgyakorlatot jelent iskolánk tanulói számára. A tanulók fejleszteni tudják valamennyi írásbeli és szóbeli nyelvi készségüket, a nyelvtanulásban nagy motiváló tényezőt jelent. A testvériskola szakkönyvekkel, tanítási segédanyagokkal is segíti az iskolánkban folyó francia oktatást.
- A 2006-2007-es tanévtől kezdve a megszűnt bajorországi cserekapcsolat helyett németországi és ausztriai nyelvi táborokat szerveznek a német szakos kollégák.
- A két tanítási nyelvű képzésben résztvevő osztályok a képzés alatt egyszer egy angol nyelvű iskolai képzésre utaznak, majd másodszor egy Skóciai tanulmányútra. A szervezés a mindenkori iskolavezetés feladata.
- A 2003/2004-es tanévtől kezdődően a két tanítási nyelvű képzésre járó tanulók a 9. évfolyam befejezése után angol tanulmányúton vesznek részt Dél-Angliában, Barnstaple-ben. Délelőtt nyelviskolába járnak, délutánonként pedig ismerkednek a környék nevezetességeivel. Hazafelé egy napot Londonban töltenek. Az útra jelentkezhetnek más osztályba járó tanulók is. Évente 50 – 60 tanuló és 6 – 7 tanár utazik Angliába.
- A 2011/12-es tanévtől skóciai-angol tanulmányúton is részt vehetnek elsősorban a két tanítási nyelvű képzésbe járó tanulók, amelyen megismerkednek mindkét ország történelmével és kultúrájával.
- A 2015/16-os tanévtől kezdve a Határtalanul program keretében a 7. évfolyamos diákok számára erdélyi tanulmányutat szervez.

- Az Erasmus+ pályázat nyújtotta lehetőségen keresztül sikeres pályázat esetén cserekapcsolatokban, illetve diákmobilitásban vehetnek részt iskolánk diákcsoportjai, 10-20 fővel. 2020-ban már elkezdődött egy diákcseraprogramban való együttműködés. A közös nyelv az angol, vagy igény esetén a német, illetve a francia nyelv. A programok célja egymás hagyományainak, értékeinek és az európai kultúrának a megismerése, a tanulóink együttműködési képességének fejlesztése és az aktív társadalmi szerepvállalás erősítése.

1.11. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai és követelményei

Tanulmányok alatti vizsga fogalma: Tanulmányok alatti vizsgának minősül az

- osztályozóvizsga,
- a különbözeti vizsga,
- a pótló vizsga,
- a javítóvizsga.

Osztályozóvizsga a következő esetekben tehető:

Félév vége és év vége előtt osztályozóvizsgát tehet a tanuló, ha:

- magántanuló, külföldi tanulmányokat folytat
- előrehozott érettségi vizsgát tesz egy vagy több tantárgyból
- előrehozott érettségi vizsga miatt szervezett osztályozóvizsga esetén minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum hatvanperces, az adott tanév helyi tantervének legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgarész, valamint a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítése
- engedélyt kapott arra, hogy a tárgy (vagy tárgyak) követelményeinek az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget
- hiányzása miatt nem volt osztályozható és a nevelőtestület a vizsgát engedélyezte

Tanulmányok alatti vizsgák időpontja:

- Javítóvizsga csak a tanév végén tehető, és legfeljebb 3 tantárgyból, augusztus 15. és 31. között.
- Osztályozóvizsga intézményünkben **előrehozott érettségi vizsga miatt** az október-novemberi és a május-júniusi érettségi vizsgák megkezdése előtti két kijelölt időszakban tehető.
- Osztályozóvizsga **egyéni munkarendes** és vendégtanulók számára: január 1-2. hete és június 1. hetében tehető. A bizonyítványba kerülő év végi osztályzat az első féléves és a második féléves osztályozóvizsga százalékban kifejezett eredményének átlagát figyelembe véve kerül megállapításra az egyes tantárgyaknál megállapított százalékok figyelembe vételével.
- Ha a tanuló hiányzása miatt tesz osztályozó vizsgát – a nevelőtestület döntése alapján - akkor június 1. hetében tehet osztályozó vizsgát.
- Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató a vizsgázó - kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő - írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó a fenti időpontoktól eltérő időben tegyen vizsgát.
- A vizsga reggel 8.00 óra előtt nem kezdhető és legfeljebb 17.00 óráig tarthat.

Az osztályozóvizsgára való jelentkezés módja, ideje:

- Előrehozott érettségi vizsga esetén az érettségi jelentkezési lap benyújtásával egy időben az igazgató felé történő írásbeli bejelentéssel történik az osztályozóvizsgára való jelentkezés
Határideje: az érettségi jelentkezési határidő utolsó napja
- Egyéni munkarend esetén a jogviszony igénylése egyben az osztályozóvizsgára való jelentkezést is jelenti.

- Ha a tanuló tanulói jogviszonya szünetel, de osztályozóvizsgával szeretné a tanév követelményeit teljesíteni, akkor az egyéni munkarenddel megegyező módon jelentkezhet és tehet osztályozóvizsgát.

Tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottsága:

- A tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú bizottság előtt kell tenni. Lehetőség szerint a 3 főből 2 tag a vizsgatárgyat tanító szakos tanár.
- A vizsgabizottság elnökét és tagjait az igazgató bízza meg.
- A vizsgaelnök felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért a 20/2012. EMMI-rendelet 66.§-(1) bekezdése szerint.
- A vizsgabizottságban kérdező tanár csak az lehet, aki a NKT. 3. melléklete szerint a tárgyat taníthatja.
- A vizsgát az igazgató készíti elő és felel a megfelelő előkészítésért és lebonyolításért a 20/2012. EMMI-rendelet 66.§ (3) bekezdésnek megfelelően.

Az írásbeli vizsgára vonatkozó általános szabályok:

- Egy napon maximum 3 írásbeli vizsga szervezhető egy tanuló számára.
- A vizsgák között 10-30 perc pihenőidőt kell biztosítani.
- Egy tárgyból az írásbeli vizsga időtartama maximálisan 60 perc lehet.
- Az írásbeli vizsga lebonyolításáról, a segédeszközökről, a rendkívüli események, szabálytalanságok, a jegyzőkönyvek kezeléséről, a dolgozatok kijavításáról a 20/2012. EMMI-rendelet 67.§ - 69.§ rendelkezik.
- SNI, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók a szakvélemény alapján hozott igazgatói engedélynek megfelelően kedvezményekben részesülnek.
- Az írásbeli feladatlapot a javítótanárnak a szóbeli vizsga megkezdésének időpontjáig ki kell javítania.

A szóbeli vizsgára vonatkozó általános szabályok:

- Egy napon egy tanulónak maximum 3 tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga.
- A vizsgateremben egyidejűleg maximum 6 vizsgázó tartózkodhat.
- A vizsgázó számára 30 perc felkészülési időt kell biztosítani.
- A feleltetés időtartama 15 percnél nem lehet több.
- A vizsgázó önállóan felel, vizsgáztató kérdéseket tehet fel, ha meggyőződött arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy súlyos hibát ejtett.
- Ha a feleltetés nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat. A póttételre adott pontszámot meg kell felelni.
- Két szóbeli felelet között 15 perc pihenőidőt kell biztosítani.
- A vizsgára történő megjelenésről, a tételhúzásról, a segédeszközökről, a szabálytalanságokról, a jegyzőkönyv vezetéséről részletesen a 20/2012.EMMI-rendelet 70.§ - 71.§-a rendelkezik.
- SNI, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók a szakvélemény alapján hozott igazgatói engedélynek megfelelően a szóbeli vizsgán kedvezményekben részesülnek

Az egyes tantárgyak tanulmányok alatti vizsgáinak szabályai

1. számú mellékletben

1.12. A tanulói felvétel és az átvétel helyi szabályai

1.12.1. A tanulói felvétel szabályai

A felvételi eljárás tanulókat érintő részét a tanév rendje utasításának megfelelően minden tanév elején iskolaismertető füzetünkben, illetve a hatosztályos képzésünket a médiában is nyilvánosságra hozzuk. Az iskolaismertető füzet tartalmazza:

- az egyes osztályokba felvehető létszámokat,
- a felvételi követelményeket,
- a bekerülés módját,
- a beiskolázással kapcsolatos legfontosabb dátumokat,
- az egyes képzések ismertetését.

A felvételin az iskola a jelentkezők képességeit, készségeit méri.

Felvételi eljárások:

- a **hatosztályos** gimnáziumi képzésre jelentkezők az általános iskolából hozott osztályzatokból (5. év vége, 6. félév magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, matematika, természetismeret és egy idegen nyelv) számított pontok alapján nyernek felvételt.
- a **négyosztályos és a négy osztályos két tanítási nyelvű** gimnáziumi képzésre jelentkezők az általános iskolából hozott osztályzatokból (7. év vége, 8. félév magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, matematika, egy természettudományos tantárgy - fizika, biológia, kémia, földrajz- és egy idegen nyelv) számított pontok alapján nyernek felvételt.
- Az **ötosztályos két tanítási nyelvű** gimnáziumi képzésre jelentkezők az általános iskolából hozott osztályzatokból (7. év vége, 8. félév magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, matematika, egy természettudományos tantárgy - fizika, biológia, kémia, földrajz - és egy idegen nyelv) számított pontok alapján nyernek felvételt.

1.12.2. A rangsoroláskor történő előnyben részesítés szabályai

A rangsorolás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelyének településén található, vagy akinek különleges helyzete ezt indokolja (hátrányos helyzetű, testvére iskolánkba jár vagy itt érettségizett, szülője az iskola alkalmazottja).

1.12.3. Az átvétel helyi szabályai

A köznevelési törvény értelmében intézményünk biztosítja az iskolák közötti átjárhatóságot.

Az átvétel feltételei:

- a köznevelési törvény által meghatározott létszámhatár alatti osztálylétszám
- a két iskola helyi tantervének eltérése esetén különbözeti vizsga letétele, amelynek időpontját a tanulóval történő egyeztetés alapján az igazgató határozza meg (A tanuló felkészülését szaktanári konzultáció segítheti.)

Iskolán belüli átjárhatóság

A tanuló (és kiskorúnál a szülő) kérelme és az igazgató döntése alapján az évfolyamon belül másik osztályba, csoportba léphet a tanuló.

1.13. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát; sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálat helyi szervezetével, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	- rovarcsípések- légúti akadályok- artériás és ütőeres vérzés- komplex újraélesztés- a rendszeres testmozgás jelentősége
kémia	- mérgezések- vegyszer okozta sérülések- égési sérülések- forrázás- szénmonoxid mérgezés
fizika	- égési sérülések- forrázás- áramütés
testnevelés	- kondicionáló gépekkel és tornaszerekkel történő munkavégzés estén fellépő balesetek megelőzése, teendők- teendők csapatjátékok közben történő sérülések esetén

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Technika, életvitel és gyakorlat tantárgy (iskolánkban nem külön tantárgy, hanem az osztályfőnöki órákba integrálódik)	egészségvédelem (egészségünk megőrzése, szűrővizsgálatok, orvosi ellátás igénybevétele, gyógyszerfogyasztási szokások, házipatika összeállítása), higiénia (környezetünk, ruházatunk és testünk tisztasága, bőrkímélő és környezetbarát tisztító- és testápolószerek használata), egészséges táplálkozás (tudatos étel- és italválasztás, egészséges élelmiszerek, élelmiszerbiztonság, ételmeztartásbiztonság, az élelmiszerek kezelésének és tárolásának szabályai, étrendkiegészítők és élelmiszer-adalékanyagok előnyei, hátrányai), egészséges környezet.
	teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentők hívásának helyes módja az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő), és az iskolában működő vöröskeresztes csoport segítségének igénybe vétele előadásokhoz

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
- lehetőség szerint baleset-megelőzési bemutatót szervezünk szakemberek bevonásával
- intézményünk újraélesztő pontként működik, a defibrillátor használatát minden alkalmazott és a tanulóifjúság nagy része megismeri és szükség esetén életmentésre használni tudja
- véradás

2. Helyi tanterv

- 2.1. A választott kerettanterv megnevezése
- 2.2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező és a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, a kötelező, a kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszama
 - 2.2.1. A kötelező tanítási órák fennmaradó tíz százalékának felhasználása
 - 2.2.2 A miniszter által a kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák elosztása iskolánkban
 - 2.2.3. Az egyes képzési formákban használt óratervek
- 2.3. A tankönyvek, tanulmányi segédletek és a taneszközök kiválasztásának elvei
- 2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai
- 2.5. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai
- 2.6. A választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja
 - 2.6.1. A tanuló milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehet vizsgát
 - 2.6.2. A középszintű érettségi vizsga témakörei
- 2.7. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, valamint az ismeretek számonkérésének rendje
 - 2.7.1. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja
 - 2.7.2. Az ismeretek számonkérésének rendje
 - A tanulói munka értékelésére vonatkozó alapelvek
 - A tanulói teljesítmények ellenőrzése és értékelése
 - Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái és rendje
 - Szintfelmérések, mérések, vizsgarendszer
- 2.8. A magatartás és szorgalom minősítésének, valamint a tanuló jutalmazásának elvei
 - 2.8.1. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei
 - 2.8.2. A tanuló jutalmazásának elvei
- 2.9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei
- 2.10. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek
- 2.11. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek
- 2.12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések
- 2.13. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

2.1. A választott kerettanterv megnevezése

Iskolánk új helyi tantervét a 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettantervek alapján dolgoztuk ki a gimnáziumok 7-12. és a gimnáziumok 9-12. évfolyamára. A két tanítási nyelvű képzés helyi tantervének kidolgozása a 2020-as két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelve alapján történt. Bevezetésének időpontja 2020. szeptember 1-je a 7. és 9. évfolyamon.

2.2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező és a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, a kötelező, a kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszama

2.2.1. A kötelező tanítási órák fennmaradó tíz százalékának felhasználása:

Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, ezért a fennmaradó tíz százalékot kell meghatározni. A következő tantárgyakban a fennmaradó tíz százalékot a kerettantervben szereplő témakörök elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói kompetenciák fejlesztésére, az ismeretek rendszerezésére, számonkérésre használjuk fel:

- magyar nyelv és irodalom
- történelem
- biológia
- kémia
- földrajz
- fizika
- ének-zene

2.2.2 A miniszter által a kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák elosztása iskolánkban a következőképpen valósul meg:

Képzés	11. évf.	12. évf.
Négyosztályos	6 óra emelt szintű érettségi előkészítő	6 óra emelt szintű érettségi előkészítő
Négyosztályos két tanítási nyelvű	6 óra emelt szintű érettségi előkészítő	6 óra emelt szintű érettségi előkészítő
Ötosztályos két tanítási nyelvű	6 óra emelt szintű érettségi előkészítő	6 óra emelt szintű érettségi előkészítő
Hatosztályos képzés	6 óra emelt szintű érettségi előkészítő	6 óra emelt szintű érettségi előkészítő

2.2.3. Az egyes képzési formákban használt óratervek

Hatosztályos idegen nyelvi tagozatos képzés
a 2014/2015-ös tanévtől

Emelt szintű (tagozatos) idegen nyelvi képzés

Tantárgyak	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	2	2	2	1	1	1
Magyar irodalom	2	2	2	3	3	4
I. Idegen nyelv	6	6	5	5	5	5
II. Idegen nyelv			5	5	5	5
Matematika	3	3	3	3	3	4
Erkölcstan	1	1				
Etika					1	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2	3	3
Fizika	1,5	1,5	2	2	2	
Kémia	1,5	1,5	2	2		
Biológia – egészségtan	1,5	1,5	2	2	2	
Földrajz	1,5	1,5	2	2		
Ének-zene	1	1	1	1	1	
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret						1
Művészetek						
Informatika	1	1	1	1		
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1	1	1
Felhasznált órakeret	31	32	36	36	33	29
Rendelkezésre álló órakeret	33	33	37	38	37	37
Emelt szintű érettségi előkészítő					2	2
Emelt szintű érettségi előkészítő					2	2
Emelt szintű érettségi előkészítő					2	2

11–12. a Művészetek órakerete a következőképpen került elosztásra:

11. évfolyam: 1 óra rajz és vizuális kultúra, 1 óra ének-zene

12. évfolyam: 1 óra mozgóképkultúra, 1 óra dráma (a magyar nyelv és irod. tantárgyon belül)

**A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettantervek alapján kidolgozott helyi tantervek óraterve
(bevezetése 2020. szeptember 1-jén a 7. és 9. évfolyamokon)**

Négyosztályos képzés				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	2	1	1	1
Magyar irodalom	2	3	3	4
I. Idegen nyelv	3	3	4	4
II. Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	4
Állampolgári ismeretek				1
Történelem	2	2	3	3
Fizika	2	2	1	1
Kémia	1	2		
Biológia	3	2		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			2	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	
Mozgóképkultúra és médiaismeret			1	
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Kötött célú órakeret			4	4
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen:	33	31	33	32
Kötelező óraszám	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
Maximális órakeret	34	34	34	34

A művészetek tantárgyra tervezett heti 1 óra a 11. évfolyamon a vizuális kultúra tantárgyban valósul meg.

Négyosztályos két tanítási nyelvű képzés				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	2	1	1	1
Magyar irodalom	2	3	3	4
I. Idegen nyelv	5	5	5	5
Célnyelvi civilizáció	1	1	2	2
II. Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	4
Állampolgári ismeretek				1
Történelem	2	2	3	3
Fizika	2	2	1	1
Kémia	1	2		
Biológia	3	2		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			2	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	
Mozgóképek és médiaismeret				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Kötött célú órakeret			4	4
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen:	36	34	36	35
Kötelező óraszám	34	34	32	31
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
Maximális órakeret	36	36	36	36

A művészetek tantárgyra tervezett heti 1 óra a 11. évfolyamon a vizuális kultúra tantárgyban valósul meg.

Ötosztályos két tanítási nyelvű képzés					
Tantárgyak	9. kny	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	3	2	1	1	1
Magyar irodalom		2	3	3	4
I. Idegen nyelv	18	5	5	5	5
Célnyelvi civilizáció		1	1	2	2
II. Idegen nyelv		3	3	3	3
Matematika	2	3	3	3	4
Állampolgári ismeretek					1
Történelem		2	2	3	3
Fizika		2	2	1	1
Kémia		1	2		
Biológia		3	2		
Földrajz		2	1		
Természettudomány				2	
Ének-zene		1	1		
Vizuális kultúra		1	1	1	
Mozgókép és médiaismeret					1
Digitális kultúra	3	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5	5
Kötött célú órakeret				4	4
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Összesen:	32	36	34	36	35
Kötelező óraszám	32	34	34	32	31
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	4	5
Maximális órakeret	34	36	36	36	36

A művészetek tantárgyra tervezett heti 1 óra a 11. évfolyamon a vizuális kultúra tantárgyban valósul meg.

Hatosztályos emelt szintű idegen nyelvi (tagozatos) képzés						
Tantárgyak	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	2	2	1	1	1	1
Magyar irodalom	2	2	2	3	3	4
I. Idegen nyelv	6	6	5	5	5	5
II. Idegen nyelv			5	5	5	5
Matematika	3	3	3	3	3	4
Etika/hit és erkölcsstan	1	1				
Állampolgári ismeretek		1				1
Történelem	2	2	2	2	3	3
Fizika	1	2	2	2	1	1
Kémia	1	2	1	2		
Biológia	2	1	3	2		
Földrajz	2	1	2	1		
Természettudomány					2	
Ének-zene	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	
Művészetek						
Mozgókép és médiaismeret						1
Digitális kultúra	1	1	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5	5	5
Dráma és színház	1					
Kötött célú órakeret					4	4
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Összesen:	32	32	36	35	36	35
Kötelező óraszám	30	30	34	34	32	31
Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	4	5
Maximális órakeret	32	32	36	36	36	36

A művészetek tantárgyra tervezett heti 1 óra a 11. évfolyamon a vizuális kultúra tantárgyban valósul meg.

2.3. A tankönyvek, tanulmányi segédletek és a taneszközök kiválasztásának elvei

A köznevelési törvény a nevelőtestületek hatáskörébe utalta az iskolában használt tankönyvek, tanulmányi segédletek és a taneszközök kiválasztását. Ezt a hatáskört az iskola a szakmai munkaközösségek javaslata, döntése alapján gyakorolja. A munkaközösségek, illetve a szaktanárok az Oktatási Hivatal által évente kiadott hivatalos tankönyvjegyzékből választanak.

A tankönyvek kiválasztásánál alapvető szempont, hogy a kerettanterv alapján készült helyi tantervekre, illetve évfolyamonként egymásra épüljenek. További elvárások:

- a tanulóknak munkatankönyvként szolgáljanak,
- inkább több, szelektálható információt tartalmazzanak,
- legyenek alkalmasak az érettségi mindkét szintjére való felkészülésre,
- igazodjanak a tanulók életkori sajátosságaihoz,
- motiválják a tanulókat,
- korszerű ismeretanyagot közvetítsenek
- legyenek rajta a kiadott tankönyvjegyzéken

A tankönyvek, segédletek kiválasztásánál az az alapelv érvényesüljön, hogy egy adott évfolyamon egy tantárgyból lehetőleg ne legyen szükség több különböző tankönyvre, illetve a pedagógusok a már korábban tartós tankönyvként könyvtári állományba került könyveket rendeljék meg.

A tanórákon használjuk a technika kínálta lehetőségeket (digitális tananyagok, videofilmek, számítógép, hangzó anyagok, nyelvi labor, stb.), ezáltal is gazdagítva módszertani kultúránkat.

Intézményünkben a törvényben felsorolt tanulóink számára ingyenesen biztosítjuk a tankönyveket. A tankönyvek egy részét a könyvtár tartós tankönyv állományából.

2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége.

Feladat: A hazaszeretet érzésének felébresztése. A nemzeti ünnepeink méltó megünneplése, a megfelelő szimbólumok értelmezése. Tisztelgés névadónk előtt – a „saját iskolám érzésének kialakítása”.

A tanulók interkulturális nevelése. Az Európai Unió kialakulásának, intézményrendszerének és politikájának megismertetése.

- Szakórákon
- Osztályfőnöki órákon
- Iskolai és városi megemlékezéseken
- Bolyai nevét viselő iskolák találkozóin

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Feladat a jogok és kötelességek ismerete az iskolában és a társadalomban, a demokráciának mint értéknek az elfogadása. A cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat (gyermeki jogok, emberi jogok, diákjogok) és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodást, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését.

- Szakórákon (történelem, állampolgári ismeretek)
- Osztályfőnöki órákon

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Elő kell segíteni a tanulók kedvező szellemi fejlődését, készségeiknek optimális alakulását, tudásuknak és kompetenciáiknak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljanak érzelmeiknek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon bennük: saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez.

Feladat:

- az önismeret iránti igény felébresztése
- az önbizalom erősítése
- a kudarcok kezelése
- az erények elfogadása, a hibák korrigálása
- helyes önértékelés kialakítása
- az önuralom, önfegyelem fejlesztése
- rendszeres munkához szoktatás
- Szakórákon (tánc és dráma, etika)
- Osztályfőnöki órákon
- gólyatábor

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Az iskola feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

- Szakórákon (biológia, osztályfőnöki)
- Osztályfőnöki órákon
- Külső előadók, szakemberek bevonásával

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.

Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában.

- Szakórákon (osztályfőnöki, biológia, testnevelés)
- Osztályfőnöki órákon
- Sportköri foglalkozásokon

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. Feladatunk a segítő magatartás (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás) kialakítása, tudatosítása tanulóinkban.

- Szakórákon (osztályfőnöki, etika)

- Osztályfőnöki órákon
- Közösségi szolgálat

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulóknak ismerniük és becsülniük kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen kell használniuk. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő.

- Szakórákon (biológia, földrajz, kémia)
- Osztályfőnöki órákon

Pályaorientáció

Az iskolának átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

- Szakórákon
- Osztályfőnöki órákon
- Pályaválasztási tanácsadáson

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Lássák világosan az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. Az iskolának biztosítani kell a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

- Osztályfőnöki órákon
- Külső előadók, pénzügyi szakemberek bevonása

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása révén felkészít a demokráciában való kulturált részvételre. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával.

- Szakórákon (magyar nyelv, mozgókép –és médiaismeret)
- Osztályfőnöki órákon

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése.

- Valamennyi órán

2.5. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

2.5.1. Szabadon választható óratervi tanórák

Minden képzésben az utolsó 2 évfolyamon **emelt szintű érettségi előkészítő foglalkozást** kínálunk, amelyből egy tanuló maximum 3 foglalkozáson vehet részt.

- A jelentkezés határideje a következő tanévi foglalkozásokra május 20.-a, a jelentkezés jelentkezési lappal történik, amelyet a tanuló, valamint kiskorú tanuló esetén a szülő aláírásával lát el.
- Az emelt szintű érettségire felkészítő óra a tanuló által szabadon választható, nem kötelező tanórai foglalkozás, amelynek szabályait az emberi erőforrások miniszterének 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelete 14. és 15. §-a foglalja össze.

Az iskolánkban a 11. évfolyamon indítandó foglalkozások:

I. (hétfő)	II. (szerda)	Külön időpontban
történelem történelem angolul fizika kémia biológia	magyar matematika matematika angolul biológia digitális kultúra	francia német

2.5.2. A pedagógusválasztás szabályai:

A választható foglalkozásokat ellátó pedagógusokat a munkaközösségek javaslata alapján az iskolavezetés által elkészített tantárgyfelosztás jelöli ki.

Szabad pedagógusválasztás az emelt szintű előkészítő foglalkozások esetén akkor léphet fel, ha egy tantárgyból két párhuzamos csoport is indul egy adott napon. Amennyiben a két csoport létszáma a szabad pedagógusválasztás miatt aránytalanul különbözne, akkor az iskolavezetés döntése alapján alakítjuk ki a csoportokat.

2.5.3. Tanórán kívüli tevékenységek

Az óratervben meglévő kötelező és választható órák mellett a tanulók érdeklődési körének és a mind szélesebb és sokrétűbb művelődési igények kielégítésére tanórán kívüli foglalkozások állnak rendelkezésre.

Differenciált képességfejlesztő

Célja részben a tanulók között meglévő, a kívánatosnál nagyobb, elsősorban előképzettségből adódó különbségek csökkentése, másrészt az egyes tárgyakból kiemelkedő képességű tanulók további fejlesztése, választott élethivatásukra való magasabb szintű felkészülés

- felzárkóztató, hátránykompenzációs foglalkozások
- érettségi előkészítő
- nyelvvizsga előkészítő
- verseny-előkészítők.

Szakkörök, tudományos diákkör:

Céljuk a különböző műveltségi területeken szereplő tantárgyakban, az órai anyagon túlmutató ismeretek megszerzése, vagy a tantervekben nem szereplő szakterületekkel való ismerkedés.

- Bolyai Kör: tantárgyokhoz vagy tantárgycsoportokhoz kapcsolódóan, az érdeklődési köröknek megfelelően
- Szakkörök: a tanulók igénye szerinti tantárgyakból

2.6. A választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja

Intézményünk a kötelező érettségi vizsgatárgyak mellett a következő választható vizsgatárgyakra vállalja a tanulók felkészítését:

Középszinten:

- Idegen nyelv: angol, német, francia
- Célnyelvi civilizáció
- Biológia
- Kémia
- Földrajz
- Fizika
- Digitális kultúra
- Mozgóképkultúra és médiaismeret
- Rajz és vizuális kultúra
- Ének-zene
- Testnevelés

Emelt szinten:

- Idegen nyelv: angol, német, francia
- Biológia
- Kémia
- Földrajz
- Fizika
- Digitális kultúra
- Testnevelés

Az emelt szintű érettségi előkészítő foglalkozások indításának feltétele a fenntartó által engedélyezett létszám.

2.6.1. A tanuló milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehet vizsgát.

Előrehozott érettségi vizsga 2020-tól idegen nyelv, digitális kultúra, kémia, földrajz, biológia, fizika, vizuális kultúra, ének-zene tantárgyakból tehető. Idegen nyelvből a helyi tantervi követelmények teljesíthetők a helyi tantervben az adott képzési típusra és tantárgyra meghatározott teljes tananyag hátralévő részéből letett osztályozóvizsgával.

Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. Az iskola magasabb évfolyamán vagy évisméltés esetén e tantárgy tanulása, illetve e tantárgy tanóráinak látogatása alól mentesül. Idegen nyelv esetében tanulói, szülői igény alapján (megfelelő számú jelentkező esetén) szinten tartó órát szervezünk, amennyiben az intézményi órakeret ezt lehetővé teszi.

Rendes érettségi vizsga az iskola helyi tantervében szereplő összes olyan tantárgyból tehető, amely érettségi vizsgatárgy. A vizsgára bocsátás feltétele az, hogy a tanuló teljesítse a helyi tanterv követelményeit az adott tárgyra vonatkozóan az utolsó évfolyamra megfogalmazott tantervi követelményekkel bezárólag - és ezt a bizonyítványával igazolni tudja. Az egyes tantárgyakból az adott képzési típusra meghatározott helyi tantervi követelményeket kell maradék nélkül teljesíteni. Amennyiben a tanuló az utolsó két évfolyamon a tantárgyat csak emelt szintű előkészítő foglalkozásokon tanulja (szabadon választható tanítási óra), akkor ennek a követelményeit is teljesíteni kell ahhoz, hogy a tantárgyból érettségi vizsgát tehessen. A tantárgyak a következők:

- Magyar nyelv és irodalom
- Történelem

- Matematika
- Idegen nyelv: angol, német, francia
- Célnyelvi civilizáció
- Biológia
- Kémia
- Földrajz
- Fizika
- Digitális kultúra
- Mozgóképkultúra és médiaismeret
- Rajz és vizuális kultúra
- Ének-zene
- Testnevelés

2.6.2.A középszintű érettségi vizsga témakörei – 2. számú mellékletben

2.7. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, valamint az ismeretek számonkérésének rendje

2.7.1. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja

- Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
- A tanuló munkáját, előrehaladását, önmagához mért fejlődését és személyiségének alakulását tanárának folyamatosan ellenőrizni és értékelni kell.
- Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- A tanuló által szerzett érdemjegyeket a tanuló kötelessége az ellenőrzőbe beírni. Ennek bejegyzéseit az osztályfőnök félévente ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.
- A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását munkaközösségenként határozzák meg.

A tanulói munka értékelésére vonatkozó alapelvek

A tanulói munka rendszeres ellenőrzése és értékelése minden szaktanárnak kötelessége. A szakmai munkaközösségek és az adott tárgyakat egy évfolyamon tanítók egyeztetik, pontosítják a követelményeket, az értékelés szempontjait és módjait.

Az ellenőrzés és értékelés funkciója, hogy:

- hiteles képet nyújtson a nevelési-oktatási folyamat eredményeiről és esetleges hiányosságairól,
- jelentse a továbblépés megbízható alapját,
- jelentse a tanulási és önnevelési folyamat eszközét a tanuló számára,
- biztosítsa a képesség szerinti pontos, koncentrált munkát, a tanulást és annak folyamatosságát,
- a tanár számára jelentse saját pedagógiai és didaktikai munkájának értékelését.

Az ellenőrzés, értékelés követelményei:

- legyen sokoldalú (képességek, tudás, neveltség, emlékezet, ismeretek alkalmazása, stb.),
- legyen objektív, tükrözze híven az eredményeket és fogyatékoságokat,
- formailag legyen változatos (szóbeli, írásbeli ellenőrzés, a tanuló megfigyelése, órai munka értékelése, stb.),
- fontos az írásbeli és szóbeli ellenőrzés helyes arányának megtartása,
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat,
- legyen rendszeres és folyamatos (terjedjen ki lényeges oktatási-nevelési mozzanatokra és részfeladatokra is),
- vegye figyelembe a tantárgyi sajátosságokat,
- legyen demokratikus, ne ítélkező jellegű, ne legyen megtorló eszköz,
- legyen folyamatos az értékelés, biztosítson lehetőséget egy-egy gyengébb eredmény kijavítására
- az évközi érdemjegyek segítségével tárgyilagosan meg lehessen állapítani a tanuló félévi, év végi osztályzatát

2.7.2. Az ismeretek számonkérésének rendje

Az írásbeli számonkérés eleme lehet például a házi feladat; a feladatlap, tesztlap kitöltése, a dolgozat; házi dolgozat. Szóbeli számonkérés: a felelet, beszámoló, kiselőadás megtartása.

Fontos, hogy tanítványaink beszédképessége fejlődjön, ezért arra kell törekednünk, hogy a szóbeli számonkérés nagyobb szerephez jusson a jelenleginél.

Az egyenletesebb terhelés érdekében a tantestület tagjai elfogadják, hogy egy tanulócsoporthoz egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható. Ezért a dolgozat várható időpontját legalább egy héttel a megíratása előtt be kell jelenteni.

A témazáró után dolgozatjavító órát kell beiktatni.

A dolgozatok kijavításának határideje: maximum 15 munkanap.

Az ellenőrzést értékelés követi. Célja a teljesítmény mérése után történő visszajelzés a tanuló, a szülők és persze a pedagógus számára.

Az osztályzásnál az ötfokozatú skálát használjuk. Kiemelkedő teljesítmény esetén szaktanári dicséret adható.

Annak érdekében, hogy az értékelés a lehető legobjektívebb képet adja, az egyes munkaközösségek az írásbeli munkák javításához egységes százalékszámítási rendszert dolgoznak ki, amelyet a tanulókkal is ismertetnek.

Félévente tantárgyanként minimum 2 - 3 osztályzat szükséges, ebből lehetőleg 1 legyen szóbeli jegy. A nagyobb óraszámú tanított tárgyaknál legalább a heti óraszámnak megfelelő érdemjegy alapján alakítjuk ki az adott félév osztályzatát.

Idegen nyelveknél – a tárgy jellegéből következően – arra törekszünk, hogy a tanulónak minél többször legyen alkalma tudásszintjéről szóban is számot adni.

A tanulók egészségügyi és pszichés problémáit, esetleg a családi háttérből eredő nehézségeit mindig mérlegelve módot kell adnunk arra, hogy a tanuló tudásának gyarapodásáról, képességeinek fejlődéséről számot adjon. Ennek módját a szaktanár joga megállapítani, s a javítás lehetőségéről, idejéről, feltételeiről is ő ad tájékoztatást a tanulóknak.

Az érdemjegyeknek az elektronikus naplóba való rendszeres beírása a tanár kötelessége, az ellenőrzőbe való bejegyzése pedig a tanulóé, melyet az osztályfőnök félévente egyszer ellenőriz.

Az osztályzatok mellett legalább olyan fontos a teljesítmény szóbeli értékelése feleletnél, dolgozatkiosztáskor, a félév zárásaként.

A tanuló előmenetelének érdemjeggyel való értékelése félévkor és év végén a szaktanár joga és kötelessége. Ha a tantárgy oktatása félévkor fejeződik be, a tanuló osztályzatát az év végi bizonyítványban kell feltüntetni.

A tanuló magasabb évfolyamba lépését a 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről 54.§-a és az 57.§-a szabályozza.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

Az egyéni munkarendben tanuló diákok osztályzatait osztályozó vizsgán kell megállapítani. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól.

Szintfelmérések, mérések, vizsgarendszer

Állami vizsgák, mérések

Az érettségi vizsga szabályait a többször módosított 100/1997. (VI. 13.) Kormány rendelet szabályozza.

Tanulmányok alatti vizsgákról a 20/2012. EMMI rendelet 64.§ - 72.§-a, valamint az intézmény nevelési programjának 1.11. pontja rendelkezik.

Független vizsgabizottság előtt tehető vizsga

Erről a 20/2012. EMMI rendelet 73.§-a rendelkezik.

Országos mérés

Iskolánkban a 7.-11. évfolyamon folyik mérés a tanév rendje utasításban foglalt időszakban.

Helyi tantervi vizsgák, mérések:

Iskolai nyelvi szintfelmérés

A két tanítási nyelvű 5 évfolyamos képzésben résztvevő osztályoknak célnyelvi szintfelmérő vizsgát szervezünk a 9. év végén.

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll.

Emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozás félévet, évet, vagy tantárgyat záró vizsgája

A vizsga segít az érettségire, felvételre való felkészülésben, a tanulók megtanulják a vizsga technikáját, kellő rutinra tehetnek szert.

A vizsga tantárgytól és évfolyamtól függően a szakmai munkaközösség által kidolgozott és előre meghatározott követelmény- és feltételrendszernek megfelelően zajlik.

A vizsga:

- előre ismertetett tematika alapján zajlik,
- a vizsgán kapott érdemjegy önmagában nem elegendő az év végi minősítés kialakításához. Ehhez figyelembe kell venni az év közben szerzett osztályzatokat is.

Próbaérettségi vizsga

Az előzetes megmérettetést a további sikeres felkészülést szolgálják mindazoknak, akik élni kívánnak a szakmai munkaközösségek, szaktanárok által felkínált lehetőséggel.

2.8. A magatartás és szorgalom minősítésének, valamint a tanuló jutalmazásának elvei

2.8.1. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél a *példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)* érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk. A tanulók magatartását a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs figyelmeztetése vagy intője.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- iskolai viselkedése ellen komoly kifogás nincs – max. szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetés.

Változó (3) az a tanuló, aki.

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva,

- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul egy alkalommal mulasztott;
- osztályfőnöki intője, írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetése vagy kettőnél több szaktanári figyelmeztetése van.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásai ellen súlyosan vét;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása az iskola hírnevét csorbítja;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- egy tanítási napnál több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- igazgatói, tantestületi büntetése van.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív.

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- több tantárgyat súlyosan elhanyagol
- felszerelése hiányos,;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

2.8.2. A tanuló jutalmazásának elvei

Azt a tanulót, aki képességeihez mértén

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolai jutalmazás formái.

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretetek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,

Év végi jutalmazási lehetőségek.

- bizonyítványba írt szaktanári dicséret
- bizonyítványba írt általános tanulmányi munkát elismerő dicséret
- oklevél,
- jutalomkönyv.

Négy, öt, hat éven keresztül kiemelkedő munkát végzett tanulók a következő díjakat vehetik át a Bolyai Napok rendezvénysorozatán:

Bolyai Emlékplakett és Díszokirat

Végzős diákoknak adható 4, 5 illetve 6 éven át végzett, folyamatosan kiemelkedő teljesítményért *és országos versenyeredményért*. Odaítéléséről az osztályfőnök javaslata alapján a Bolyai János Alapítvány Kuratóriuma dönt, feltételeit a Bolyai János Alapítvány Alapító Okirata tartalmazza. Átadására a Bolyai Napokon kerül sor.

A Salgótarjáni Bolyai János Gimnázium kitüntetése

Végzős diákok kaphatják folyamatosan végzett *az osztályközösségen túlmutató* közösségi munkáért, *kiemelkedő* tanulmányi eredményért. Odaítéléséről az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület dönt. Átadására a Bolyai Napokon kerül sor.

Talentum díj kitüntetése

Kiemelkedő versenyeredményt elért tanulóknak, akik ezáltal öregbítették az iskola hírnevét. Odaítéléséről a nevelőtestület dönt,. Átadására a Bolyai Napokon kerül sor.

A Salgótarjáni Bolyai János Gimnázium Diákönkormányzatának díja

Végzős diákok kaphatják folyamatosan végzett kiemelkedő diák önkormányzati munkájukért. Odaítéléséről a diákönkormányzat dönt, a nevelőtestület véleményének kikérése után. Átadására a Bolyai Napokon kerül sor.

Bolyai Napok – Díszoklevél

Kiemelkedő országos versenyeredményekért, megyei első helyezésekért adományozható, külön erre a célra készült oklevél. Átadására a Bolyai Napokon kerül sor.

2.9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontások szervezésének elvei:

Különböző csoportba sorolás az alábbi tárgyakban valósul meg:

- **Idegen nyelvekből** az igények és a tanulók nyelvi szintjének felmérése után indul csoport az iskola kínálatának, az iskolavezetés döntésének és a fenntartó engedélyének megfelelően (angol, német, francia).
Az utolsó két évfolyamon német vagy francia emelt szintű előkészítő csoport indulása esetén az előző évek csoportbontása megváltozhat.
- A két tanítási nyelvű képzésben **angol nyelvből** 2 csoportban dolgoznak diákjaink angol nyelvi tudásuk szintje alapján.
- **A célnyelven tanított tantárgyakat** megfelelő létszám esetén csoportbontásban tanítjuk. A csoport kialakítása az adott osztályban történhet névsor alapján vagy az angol nyelvi csoportba sorolás szerint, illetve az órarendi lehetőségek figyelembevételével más tantárgy csoportbontásának megfelelően.
- **Matematikából (fenntartói engedély esetén)** a névsor vagy az órarendi lehetőségek alapján történik a csoportbontás.
- **Testnevelésből (fenntartói engedély esetén)** nemek szerint, illetve évfolyam szintű fiú-lány bontásban.
- **Digitális kultúrából** a létszám, az órarendi lehetőségek illetve a szaktantermek felszereltségének figyelembe vételével történik a csoportbontás.

Egyéb foglalkozások szervezésének elvei:

Emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

- Emelt szintű érettségi felkészítő foglalkozás az utolsó 2 évfolyamon szervezhető
 - az emelt szintű érettségi vizsgához szükséges felkészítés céljából.
- A foglalkozás heti óraszám: 2 óra
- Egy tanuló maximum három emelt szintű előkészítő foglalkozásra járhat, a harmadik tárgy a második idegen nyelv lehet.
- Az emelt szintű foglalkozásokon a hiányzást, a haladást és az értékelést a kötelező tanórai foglalkozásokkal megegyezően kell kezelni.
- A következő tanévben szerveződő emelt szintű érettségi előkészítőre való jelentkezés határideje május 20. A jelentkezés jelentkezési lap beadásával és a tanuló valamint szülője (gondviselője) aláírásával történik. A jelentkezés módosítására a tanév kezdetén, az első tanítási héten van lehetőség, a szülő által írásban beadott kérelem csatolásával.
- A két tanítási nyelvű képzésekben részt vevő osztályok számára indított angol nyelvű szaktárgyi emelt szintű előkészítő foglalkozások indításának minimális létszáma a fenntartó által engedélyezett létszám.
- Az emelt szintű többletórák tananyagának meghatározásakor a Nemzeti alaptanterv és a 40/2002. (V.24.) OM rendeletben meghatározott követelményeket vettük figyelembe. Célul tűzzük ki, hogy az emelt szintű érettségire történő jelentkezés esetében a jelentkező tanuló az emelt szintű eredményével meg tudja szerezni az emelt szintű érettségiért járó többletpontokat.
- Iskolánk a következő tantárgyakból indít emelt szintű előkészítő foglalkozást: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, biológia, kémia, fizika, földrajz, informatika, angol nyelv, német nyelv, francia nyelv.

Érettségi előkészítő foglalkozás:

- A végzős évfolyamon az érettségi tantárgyakból a középszintű érettségi vizsgára való felkészítés céljából szervezhető.

- A foglalkozás magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv és történelem tantárgyakból osztályonként, illetve csoportonként szervezhető.
- A szabadon választott tantárgyakból évfolyam szinten összevont csoportok alakulhatnak.

Tehetséggondozó, tehetség-kibontakoztató, versenyfelkészítő foglalkozás:

- A tehetséges tanulók számára a tanév során meghirdetett különböző szaktárgyi versenyekhez, pályázatokhoz kapcsolódó felkészítés segítésére hozható létre.

Képességkibontakoztató (felzárkóztató) integrációs felkészítés:

- Célja a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből adódó hátrányának ellensúlyozása
- A képességkibontakoztató felkészítésben halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, illetve az igazgató engedélyével hátrányos helyzetű tanulók vehetnek részt.
- A képességkibontakoztató felkészítés az oktatásért felelős miniszter által kiadott program szerint egyéni fejlesztési terv alapján történik.
- A képességkibontakoztató felkészítésről az osztályfőnök és a részt vevő pedagógusok 3 havonta értékelést készítenek (haladás, fejlődés, hátráltató okok)
- A képességkibontakoztató felkészítést az iskola a külön jogszabályban erre kijelölt szervezettel kötött megállapodás alapján, a szervezet támogatásával szervezi meg.

A **tehetség kibontakoztató és felzárkóztató** foglalkozásra osztályonként legalább heti 1-1 többletórát kell biztosítani a *2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről* 6. mellékletében meghatározott időkereten felül.

Szakkör, tudományos diákkör:

- Célja az órai anyagon túlmutató ismeretek megszerzése, vagy a tantervekben nem szereplő szakterületekkel való ismerkedés.
- Bolyai Kör: tudományos diákkör általában egyes tantárgyakhoz vagy tantárgycsoportokhoz kapcsolódóan, az érdeklődési köröknek megfelelően, változó hallgatói körrel.
- Szakkörök: - a tanulók igénye szerint indítható különböző tantárgyakból

Sportkör:

- Az iskolai sportköri foglalkozások megszervezéséhez csoportonként hetente legalább kétszer 45 perc biztosítható.
- Sportköri foglalkozást tarthat testnevelés szakos végzettségű és szakképzettségű pedagógus, valamint olyan szakedző és szakember, aki a felsőoktatási intézmény által szervezett 120 órás pedagógiai továbbképzésen részt vett.
- Iskolánkban a következő sportköröket szervezzük: atlétika, röplabda, futball.

2.10. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Iskolánkban a tanulók fizikai állapotát évente egy alkalommal mérjük:
A felméréseket a Netfit rendszerrel végezzük.

2.11. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az egészségnevelési program megvalósulását szolgáló elvek és tevékenységek

A tanórákon:

Osztályfőnöki óra:

- a testkultúrával kapcsolatos ismeretek fejlesztése
- a pihenés, alvás, a megfelelően kialakított napirend szerepe

- a helyes táplálkozás, a testsúly megváltoztatásának egészséges módozatai
- a lelki egészség szerepe a harmonikus élet kialakításában
- a sport, a szabadidős tevékenységek fontosságának hangsúlyozása
- káros szenvedélyek (dohányzás, alkohol, kábítószer, játék-függőség)
- fertőző betegségek
- nemi úton terjedő betegségek – az AIDS
- a víz-, a levegő-, a talajszennyezés károsító hatásai és kivédésének lehetőségei
- stresszkezelés (autogén tréning, jóga, stb...)
- egészségvédelem (egészségünk megőrzése, szűrővizsgálatok, orvosi ellátás igénybevétele, gyógyszerfogyasztási szokások, házipatika összeállítása)
- higiénia (környezetünk, ruházatunk és testünk tisztasága, bőrkímélő és környezetbarát tisztító- és testápolószerek használata)
- egészséges táplálkozás (tudatos ételválasztás, egészséges élelmiszerek, ételbiztonság, ételmezei biztonság, az élelmiszerek kezelésének és tárolásának szabályai, étrend-kiegészítők és élelmiszer-adalékanyagok előnyei, hátrányai)
- a rendszeres testmozgás jelentősége, egészséges környezet

Biológia:

- az emberi szervrendszerek felépítésének és egészségtanának megismerése
- az egészséges táplálkozás megismerése
- a betegségek tüneteinek felismerése
- családtervezési módszerek megismertetése, fogamzásgátlás
- a személyi higiénia jelentőségének ismertetése
- az alkohol, a drogok, a nikotin hatásmechanizmusának ismertetése, a károsító következmények értelmezése
- az egészséget károsító környezeti ártalmak (sugárzás, kémiai vegyületek) hatásmechanizmusának értelmezése, az elkerülésük lehetőségeinek megismertetése

Kémia:

- az egészségre ártalmas veszély – szimbólumok megismertetése
- a háztartásokban használt anyagok veszélyes komponenseinek megismertetése, figyelemfelkeltés azok biztonságos használatára
- a balesetmentes kísérletezéshez szükséges munkavédelmi szabályok ismertetése
- az egészséget károsító ipari, vegyipari kémiai technológiák megismertetése

Testnevelés:

- széles sporttevékenység – kínálat nyújtása annak érdekében, hogy minden tanuló megtalálja a számára legmegfelelőbb sportágat, amit az iskola után felnőttkorban is folytathat
- a tanulók fizikai állapotának felmérése a tanév második félévében– az eredmények értékelése után a fejlesztési irányok meghatározása

Tanórán kívüli foglalkozások

- sportköri foglalkozások
- szabadidősport foglalkozások
- túrák (év végi, ODK)
- egészségvédelemmel kapcsolatos versenyek
AIDS – vetélkedő , Vöröskeresztes vetélkedők , Elsősegélynyújtási verseny
- megelőzési napok
- rendszeres iskolaorvosi vizsgálat

A környezeti nevelési program megvalósulását szolgáló elvek, tevékenységek

Alapelvek, jövőkép:

- A környezeti nevelés alapelve, hogy diákjaink a felnőtt élethez szükséges ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek és Földünk egészségének fennmaradása érdekében képesek legyenek cselekedni. Ennek érdekében legyenek tisztában a fenntartható fejlődés, a helyi és globális környezeti problémák, az alapvető emberi szükségletek, a biológiai sokféleség fogalmával.
- Hosszú távú, általános célunk a környezettudatos állampolgárok nevelése minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás során.
- A környezeti nevelés eredményeképp alakuljon ki diákjainkban:
 - a környezetkímélő életvitel igénye
 - a takarékos magatartás
 - a környezet értékei iránti felelősségérzet
 - a sokféleség megőrzésének igénye
 - az egészséges életmód igénye, és az egészséget károsító környezeti ártalmak elkerülésének felismerési képessége
 - a fenntarthatóság elvével való azonosulás gondolata
 - a toleráns és segítő életmódra való törekvés

Tanórán kívüli környezeti nevelési tevékenységeink

- gólyatáborban környezetünk megismerését szolgáló terepi foglalkozásokat tartunk
- környezetvédelmi vizsgálatokat végzünk a biológia – kémia emelt szintű csoportok számára
- terepgyakorlatot, túrákat szervezünk a tanév során a tanítási időben városunk környezetének és környezeti állapotának megismerése céljából
- jeles világnapok alkalmából az egész iskolát érintő akciókat, rendezvények szervezésünk
- a Víz világnapján osztályok közötti vetélkedőt szervezünk a környezetet védő magatartás, a környezettudatosság jegyében
- Nógrád megye általános iskoláinak részvételével megyei Környezet- és Természetvédelmi vetélkedőt szervezünk
- iskolánkban folyamatos a szárazelem-gyűjtés
- a környezetvédelemmel és az egészségvédelemmel kapcsolatos versenyekre való felkészítést, versenyztetést végzünk
- környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos diák – pályázatokra ösztönözzük diákjainkat
- minden évben részt veszünk a „Te szedd” mozgalomban, a város egy kijelölt területének megtisztításában
- évente 2 alkalommal papírgyűjtést szervez a diákönkormányzat
- a város által szervezett vagy természetvédelemmel kapcsolatos rendezvényeken, konferenciákon minden alkalommal részt vesznek iskolánk tanárai és diákcsoportjai
- a városban több, környezet és természetvédelemmel foglalkozó civil szervezet működik (Bükki Nemzeti Park Nógrádi Tájegységének Irodája, helyi Madártani és Természetvédelmi Egyesület, Magyar Geológiai Szolgálat Irodája), amelyekkel kapcsolatot tartunk fenn

Tanórai foglalkozások

A környezeti nevelés csak komplex módszerekkel lehet közvetíteni, ezért nagyon fontos a tantárgyak közti integráció. Iskolánkban a következő tantárgyakban jelennek meg a környezeti nevelési tartalmak, tevékenységi formák:

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelvek, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását
- ismerjenek meg a természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat!
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti kapcsolatokat
- legyenek képesek irodalmi, tudományos ismeretterjesztő és dokumentum jellegű szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre
- esztétikai, erkölcsi érzékenysége erősödjön
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére, a nyelvművelésre

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében

Idegen nyelv

Az idegen nyelv tanulása során számos lehetőség adódik a szűkebb és tágabb környezet értékeinek megismerésére, a tanórákon a diákok szembesülnek az emberiséget érintő globális környezeti problémákkal, a fenntartható fejlődés környezetvédelmi, gazdasági és szociális aspektusaival, az egészséges életmóddal és táplálkozásmóddal, elősegítve ezzel a környezettudatos magatartás és életvitel kialakítását.

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projektmunkában választ keresni
- állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti problémákat matematikai összefüggésekkel le tudják írni
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni
- logikus gondolkodás, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- legyenek képesek reális becslésekre
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatába legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni
- ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására
- legyenek képesek a környezet anyagainak egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére
- ismerjék az emberi szervezetet károsító anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától
- értsék meg a különböző technológiák hatását a környezetre, valamint becsüljék meg ezek hatásait

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit

- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodás módjukat, világszemléletüket
- értsék meg, hogy a társadalom-földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet
- legyenek tájékozottak az élőlények sokfélesége valamint a biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően
- ismerjék a környezet – egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére
- sajátítsák el a testi – lelki egészséget megőrző életviteli technikákat

Ének – zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti és művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapi életben egyaránt akusztikus élményt jelentenek
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészségés testi fejlődésüket
- értsék és tapasztalják meg a szabadterei foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes
- legyenek képesek ökológiai szemléletmóddal gondolkodni

Digitális kultúra

A tanulók

- legyenek képesek ergonomikus környezet kialakítására
- ismerjék fel a nem megfelelő számítógépes környezet hatásait
 - RSI – Ismétlődő Stressz Ártalom
 - megfelelő egér és billentyűzet használata (ínhüvelygyulladás, ízületi fájdalmak elkerülése)
 - megfelelő monitor használata és elhelyezése, a szemkárosodás elkerülése
- figyeljenek arra, hogy a számítógép az elektromos hálózathoz megfelelően legyen csatlakoztatva
- tudják, hogy a számítástechnikai eszközök veszélyes hulladéknak számítanak
- törekedjenek arra, hogy újrahasznosítható elemekből készült, energiatakarékos üzemmóddal rendelkező PC-eket válasszanak

2.12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Cél: Hátrányos helyzetű diákok segítése

- biztosítani a beiskolázás során a HH/HHH tanulók előnyét a beiskolázási körzetben,
- a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók támogatási rendszerének működtetése.

Feladat: partneri kapcsolatok folyamatos fenntartása az általános iskolákkal, közoktatási intézményekkel, szakszolgálatokkal, családokkal, szülőkkel, iskolai alapítvánnyal.

A tanulói esélyegyenlőség támogatása a nevelő-oktató munkában a tanórán, a tanórán kívül, a tanulói szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésében.

Cél: a hatékony integrált oktatás-nevelés gyakorlatának megvalósítása a tanórákon.

Feladat:

- a kompetenciamérések intézményi szintű kiértékelése, szükség esetén intézkedési terv kidolgozása,
- lemorzsolódási és továbbtanulási arányok nyomon követése;
- helyzetelemzés, felmérés és megoldási stratégiák kidolgozása a tanulói magatartási, beilleszkedési nehézségekkel küzdők fejlesztésére, segítésére, amennyiben van ilyen tanuló
- szülő – pedagógus kapcsolattartás formáinak, kereteinek, feltételeinek megteremtése, együttműködésen alapuló kommunikáció, problémakezelés;
- igény szerint lehetőség biztosítása a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltéséhez egyéni és közösségi foglalkoztatási formákon keresztül.

Egészséges, biztonságos munkakörülmények megteremtése, folyamatos biztosítása, összhangban az intézményi egészségnevelési és környezeti nevelési programmal.

Cél: olyan körülmények megteremtése, amelyek között biztosítható a személyes és vagyónbiztonság, elkerülhető az egészségkárosodás, biztosított a fogyatékkal élők egyenlő hozzáférése.

Feladat:

- a teljes épületben adott legyen az akadálymentes hozzáférés valamennyi fogyatékosra tekintettel, ehhez pályázati források igénybe vétele;
- korszerű, ergonomiai szempontokat követő iskolabútorok beszerzése a teljes intézményben;
- a tanulók rendszeres általános orvosi egészségügyi szűrővizsgálata;
- könnyített illetve gyógytestnevelésben való részvétel biztosítása;
- egészségügyi felvilágosító programok a tanulók számára.

Prevenációs tevékenység a tanulók komplex személyiség- és közösségfejlesztésében, a tanulók reális önértékelésének, önbizalmának, érdek- és önérvényesítő, továbbá döntéshozó képességének fejlesztésében, az alapvető erkölcsi, etikai értékek, normák bemutatásában, elsajátításában.

Cél: a tanulók életkori és egyéni sajátosságaik figyelembe vételével megfelelő egyéni fejlesztésben részesüljenek; elsajátítsák az alapvető erkölcsi, etikai normákat és azokat tartásukban tiszteletben mindennapi tevékenységeik során; érzékeljék az egyéni és közösségi lét közötti különbözőségeket, képesek legyenek az alkalmazkodásra mások érdekeinek sérelme nélkül.

Feladat: rendszeres kapcsolattartás a családdal/szülőkkel, szakszolgálatokkal.

A tanulók szociális biztonságát támogató intézkedések

Cél: személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása.

Feladat:

- igényfelmérés a tanulók körében;

- a rászoruló tanulók részére szociális (pénzbeli, természetbeni) juttatás, valamint személyes gondoskodás biztosítása;
- együttműködés a tárgyban az osztályfőnökökkel, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel, a szülőkkel, a családsegítőkkal, a Nevelési Tanácsadóval stb.

A tanuló szociális támogatás iránti igényét az alábbi **ismérvek** alapján tárjuk fel:

- a szülő(k), ill. gondviselő(k) családi helyzete;
- a szülő(k), ill. gondviselő(k) munkaviszonya, jövedelme;
- a tanuló iskolai teljesítménye;
- a tanuló iskolai magatartása, annak változásai;
- a tanuló fizikai állapota, külső megjelenése;

A szociális hátrányok enyhítésének lehetőségeit egyrészt **jogszabály** biztosítja a tanköteles tanuló számára diákétkeztetés, tankönyvtámogatás, gyermek-egészségügyi szűrővizsgálat formájában.

Az intézményben működő **Szülői Választmány** rendelkezik egy pénzalappal, indokolt esetben **anyagi támogatást biztosít az arra rászorulóknak**. Évente kétszer fordulnak a tanulók segítségért hozzájuk.

A **szülői közösség** kezdeményezésére rendkívüli esetben maguk a szülők tesznek javaslatot az arra rászoruló(k) anyagi és egyéb eszközökkel történő támogatására. A szociális támogatás, segítségnyújtás ez utóbbi formája elsősorban tanulóközösségeken belül működik.

2.13. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Történelem

- szóbeli feladat: napi órára felkészülés – új anyagként – 1-2 alfejezet
- témazáró dolgozat esetén 1 fejezet (maximum 8 alfejezet)
- írásbeli feladatot tanévenként néhány alkalommal (maximum 3-4) egy-két oldal terjedelemben

Magyar nyelv és irodalom

- új anyag feldolgozása nem adható házi feladatként, kivéve írók, költők életútja, életrajza megadott szempontok szerint
- minden félév, témakör elején kijelöljük a tananyaghoz kapcsolódó memoriterekét és a számonkérés időpontját a hónap megjelölésével
- a kötelező és ajánlott irodalom listáját (nagyepika, dráma) ismertetjük a nyári szünetet megelőzően, a 7. és 9. évfolyamon a tanév elején
- olvasónapló készítése a 7. és 8. évfolyamon évente maximum 2-3 mű feldolgozásával megadott szempontok alapján
- házi dolgozat egy-két alkalommal a fogalmazási készség fejlesztésére
- különböző stílusrétegű szövegek feldolgozása szövegértési feladatokkal
- magyar nyelvből az óra anyagához kapcsolódó írásbeli és szóbeli feladatok

Idegen nyelvek

- a házi feladat az órai munka egyéni folytatása, a tanultak begyakoroltatása
- új nyelvtani anyag feldolgozása nem adható fel otthonra
- a házi feladat ne legyen nehezebb, mint az órai feladatok, illetve ne haladja meg a tanulók tudásszintjét és képességeit

- a tanár igazítsa a házi feladat mennyiségét a csoport szintjéhez
- a feladatok mennyisége az emelt szintű és két tanítási nyelvű csoportoknál több lehet
- a házi feladat írásbeli mellett szóbeli feladatból is állhat
- a házi feladat mennyisége nem haladhatja meg az egy tanórán elvégezhető feladatok mennyiségét
- a projekt munkát, kiselőadást szorgalmi házi feladatként jutalmazzuk

Digitális kultúra

- otthoni feladatként adható gyakoroltató (számítógépes, vagy írásbeli) feladat
- a házi feladat mennyisége nem haladhatja meg az egy tanórán elvégezhető feladatok mennyiségét
- otthoni feladatként adható anyaggyűjtés és/vagy feladatterv készítése, de az ilyen jellegű feladat elvégzésére legalább egy hetet kell adni
- számítógépes feladat esetén biztosítani kell a tanulóknak az iskolai gépekhez való hozzáférést a délutáni órákban a szaktanárral történő előzetes megbeszélés alapján
- az otthon elkészített házi feladatot a tanóra kezdési időpontjáig kell a szaktanárhoz eljuttatni e-mail vagy más adathordozó segítségével

Matematika

- Írásbeli házi feladatként az órán megoldott feladatokhoz hasonló típusú feladatok adhatók
- Új anyag feldolgozása házi feladatként nem adható
- A házi feladatok mennyisége tananyagtól függően csak annyi legyen, hogy a biztos feladatmegoldáshoz szükséges rutint a tanuló megszerezhesse (a túlterheltség elkerülése érdekében ezért a tanár a házi feladat feladása előtt mindig célzottan és gondosan válasszon feladatokat)
- A házi feladatok megoldása közben a tanulók mindig találkozhatnak problémákkal, ezért szoktassuk a tanulókat arra, hogy a problémák kerüljenek feljegyzésre. Adjunk alkalmat arra, hogy később órán ezekre visszatérhessünk.
- A házi feladatok kijelölésénél differenciált módon is gondolkodjunk. Ha lehetséges, jelöljük meg azokat a feladatokat, melyeket előbb – utóbb mindenkinek meg kell tudni oldania. A gyengébb, illetve jobb képességű tanulóknak külön is adhatunk házi feladatokat.
- A témazáró dolgozatok utolsó előkészítési fázisában érdemes megjelölni a témazáróhoz hasonló feladat csoportokat. Ezeket írásban ne kérjük számon, de a felkészülés elősegítését jól szolgálhatja.
- A házi feladatok ellenőrzése minden esetben nem lehetséges, de legyenek szűrőpróba szerű ellenőrzések a rendszerességre szoktatás érdekében, illetve, ha a csoport jelentős részének gondot okozott a házi feladat megoldása, az órán beszéljünk a megoldásról.
- Ha valaki rendszeresen nem készíti el a házi feladatát, a sorozatos hanyagságot osztályzattal is értékelhetjük (esetleg a szülőkkal is felvehetjük a kapcsolatot).
- Egyszerűbb témakörök feldolgozásához igénybe vehetünk diák segítséget, melyet siker esetén jutalmazunk.

Fizika

- Új anyag feldolgozása házi feladatként csak olvasmányos részből adható. Bonyolult képletek levezetését nem. Kidolgozott feladatok, ha nem túl összetettek házi feladatként feladhatóak.
- Írásbeli házi feladatnak az órán megoldott feladatokhoz hasonló típusú feladatok adhatók
- A házi feladatok mennyisége tananyagtól függően csak annyi legyen, hogy a biztos feladatmegoldáshoz szükséges rutint a tanuló megszerezhesse (a túlterheltség elkerülése

érdekében ezért a tanár a házi feladat feladása előtt mindig célzottan és gondosan válasszon feladatokat)

- A házi feladatok megoldása közben a tanulók mindig találkozhatnak problémákkal, ezért szoktassuk a tanulókat arra, hogy a problémák kerüljenek feljegyzésre. Adjunk alkalmat arra, hogy később órán ezekre visszatérhessünk.
- Ha lehetséges, jelöljük meg azokat a feladatokat, melyeket előbb – utóbb mindenkinek meg kell tudni oldania. A gyengébb, illetve jobb képességű tanulóknak külön is adhatunk házi feladatokat.
- A dolgozatok utolsó előkészítési fázisában érdemes megjelölni a hasonló feladat csoportokat. Ezeket írásban ne kérjük számon, de a felkészülés elősegítését jól szolgálhatja.
- A házi feladatok ellenőrzése minden esetben nem lehetséges, de legyenek szűrőpróba szerű ellenőrzések a rendszerességre szoktatás érdekében.
- Ha valaki rendszeresen nem készíti el a házi feladatát, a sorozatos hanyagságot osztályzattal is értékelhetjük (esetleg a szülőkkel is felvehetjük a kapcsolatot).
- Egyszerűbb témakörök feldolgozásához igénybe vehetünk diák segítséget, melyet siker esetén jutalmazunk.
- Különlegesen érdekes témaköröket - mint például a csillagászat – vállalkozó tanulók otthon feldolgozhatják és kiselőadás keretében az osztálynak előadhatják. Érdekes előadás esetén lehet jeles érdemjegy a jutalom.

Földrajz

- szóbeli feladat: napi órára felkészülés – új anyagként – 1-2 alfejezet
- témazáró dolgozat esetén: maximum 1 fejezet
- írásbeli feladat évente néhány alkalommal (térkép és ábraelemzés, diagramkészítés, számítási feladatok, gyűjtőmunka, az adott tananyaghoz köthető összefoglaló kérdéssor otthoni megválaszolása, vázlatírás)
- szorgalmi feladatok (mérés, gyűjtés, szemléltetőanyag készítés, kiselőadás)

Biológia

- A tanulóknak minden órára fel kell készülni, az előző tanórai anyagrészből.
- 8-12 lecke után témazáró dolgozatra kerül sor.
- 7-8. osztályban a munkafüzetben otthon megoldható feladatot kaphatnak a tanulók
- Bizonyos témakörök esetén otthoni írásbeli feladatot kapnak a tanulók (pl. genetika)

Kémia

- A tanulóknak minden órára fel kell készülni az előző tanórai anyagrészből.
- 8-12 lecke után témazáró dolgozatra kerül sor.
- 7-8. osztályban a tanulók a munkafüzetben kaphatnak házi feladatot.
- Minden órán kaphatnak írásbeli házi feladatot is a tanulók, amelyek között számolási példák is lehetnek.

1. számú melléklet

Az osztályozó vizsgák követelményei

Osztályozóvizsga a következő esetekben tehető:

Félév vége és év vége előtt osztályozóvizsgát tehet a tanuló, ha:

- magántanuló, külföldi tanulmányokat folytat
- előrehozott érettségi vizsgát tesz egy vagy több tantárgyból
- engedélyt kapott arra, hogy a tárgy (vagy tárgyak) követelményeinek az előírtnál rövidebb idő alatt eleget tegyen
- hiányzása miatt nem volt osztályozható és a nevelőtestület a vizsgát engedélyezte

Osztályozó vizsgák időpontja:

- Osztályozóvizsga intézményünkben előrehozott érettségi vizsga miatt az október-novemberi és a május-júniusi érettségi vizsgák megkezdése előtti két kijelölt időszakban tehető.
- Osztályozóvizsga magántanulók számára: január 1-2. hete és június 1. hetében tehető. A bizonyítványba kerülő év végi osztályzat az első féléves és a második féléves osztályozóvizsga százalékban kifejezett eredményének átlagát figyelembe véve kerül megállapításra az egyes tantárgyaknál megállapított százalékok figyelembe vételével.
- Ha a tanuló hiányzása miatt tesz osztályozó vizsgát – a nevelőtestület döntése alapján - akkor június 1. hetében tehet osztályozó vizsgát.
- A vizsga reggel 8.00 óra előtt nem kezdhető és legfeljebb 17.00 óráig tarthat.

Az osztályozóvizsgára való jelentkezés módja, ideje:

- Előrehozott érettségi vizsga esetén az érettségi jelentkezési lap benyújtásával egy időben az igazgató felé történő írásbeli bejelentéssel történik az osztályozóvizsgára való jelentkezés
Határideje: az érettségi jelentkezési határidő utolsó napja
- Magántanuló esetén a magántanulói jogviszony igénylése egyben az osztályozóvizsgára való jelentkezést is jelenti.
- Ha a tanuló tanulói jogviszonya szünetel, de osztályozóvizsgával szeretné a tanév követelményeit teljesíteni, akkor a magántanulókkal megegyező módon jelentkezhet és tehet osztályozóvizsgát.

Tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottsága:

- A tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú bizottság előtt kell tenni. Lehetőség szerint a 3 főből 2 tag a vizsgatárgyat tanító szakos tanár.
- A vizsgabizottság elnökét és tagjait az igazgató bízza meg.
- A vizsgaelnök felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért a 20/2012. EMMI-rendelet 66.§-(1) bekezdése szerint.
- A vizsgabizottságban kérdező tanár csak az lehet, aki a NKT. 3. melléklete szerint a tárgyat taníthatja.
- A vizsgát az igazgató készíti elő és felel a megfelelő előkészítésért és lebonyolításért a 20/2012. EMMI-rendelet 66.§ (3) bekezdésnek megfelelően.

Az írásbeli vizsgára vonatkozó általános szabályok:

- Egy napon maximum 3 írásbeli vizsga szervezhető egy tanuló számára.
- A vizsgák között 10-30 perc pihenőidőt kell biztosítani.
- Egy tárgyból az írásbeli vizsga időtartama maximálisan 60 perc lehet.

- Az írásbeli vizsga lebonyolításáról, a segédeszközökről, a rendkívüli események, szabálytalanságok, a jegyzőkönyvek kezeléséről, a dolgozatok kijavításáról a 20/2012. EMMI-rendelet 67.§ - 69.§ rendelkezik.
- SNI, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók a szakvélemény alapján hozott igazgatói engedélynek megfelelően kedvezményekben részesülnek.
- Az írásbeli feladatlapot a javítótanárnak a szóbeli vizsga megkezdésének időpontjáig ki kell javítania.

A szóbeli vizsgára vonatkozó általános szabályok:

- Egy napon egy tanulónak maximum 3 tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga.
- A vizsgateremben egyidejűleg maximum 6 vizsgázó tartózkodhat.
- A vizsgázó számára 30 perc felkészülési időt kell biztosítani.
- A feleltetés időtartama 15 percnél nem lehet több.
- A vizsgázó önállóan felel, vizsgáztató kérdéseket tehet fel, ha meggyőződött arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy súlyos hibát ejtett.
- Ha a feleltetés nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat. A póttételre adott pontszámot meg kell felelni.
- Két szóbeli felelet között 15 perc pihenőidőt kell biztosítani.
- A vizsgára történő megjelenésről, a tételhúzásról, a segédeszközökről, a szabálytalanságokról, a jegyzőkönyv vezetéséről részletesen a 20/2012.EMMI-rendelet 70.§ - 71.§-a rendelkezik.
- SNI, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók a szakvélemény alapján hozott igazgatói engedélynek megfelelően a szóbeli vizsgán kedvezményekben részesülnek

Az egyes tantárgyak tanulmányok alatti vizsgáinak szabályai

Magyar nyelv és irodalom

1. A vizsga részei:
 - Írásbeli: 60 perc
Nyelvtan: 50 pontos feladatlap
Irodalom: 50 pontos feladatlap (rövid válaszokat igénylő kérdések és kifejtős feladatok)
 - Szóbeli: minden esetben van szóbeli vizsgarész is
A végső érdemjegyet az írásbeli és a szóbeli vizsga együttes eredménye alapján állapítjuk meg. Az írásbeli vizsgarészen minimálisan 30%-os eredményt, a szóbeli vizsgarészen minimálisan 40%-os eredményt kell elérni.
Nyelvtan: elméleti kérdés + gyakorlati feladat
Irodalom: tétel: a tanév anyagából 2-3 kérdés
2. Az elért eredmények alapján az osztályzatok osztályozóvizsgán a következők:

Elégtelen:	0 – 39 %
Elégséges:	40 – 54 %
Közepes:	55 – 69 %
Jó:	70 – 84 %
Jeles:	85 – 100 %
3. Az elért eredmények alapján az osztályzatok javítóvizsgán a következők:

Elégtelen:	0 – 29 %
Elégséges:	30 – 47 %
Közepes:	48 – 65 %
Jó:	66 – 83 %
Jeles:	84 – 100 %

Történelem

1. A vizsga részei:
 - Írásbeli: 60 perc – az adott tanév anyagából 60 perces feladatlap
 - Szóbeli: minden esetben van szóbeli vizsgarész is – 2 tételt húz a vizsgázó
A szóbeli rész értéke 40% az írásbeli vizsgarész értéke 60%. A végső érdemjegyet az írásbeli és a szóbeli vizsga együttes eredménye alapján állapítjuk meg.
Az írásbeli és a szóbeli részen is el kell érni minimálisan 40-40%-ot.
2. Az elért eredmények alapján az osztályzatok osztályozóvizsgán a következők:

Elégtelen:	0 – 39 %
Elégséges:	40 – 54 %
Közepes:	55 – 69 %
Jó:	70 – 84 %
Jeles:	85 – 100 %
3. Az elért eredmények alapján az osztályzatok javítóvizsgán a következők:

Elégtelen:	0 – 29 %
Elégséges:	30 – 47 %
Közepes:	48 – 65 %
Jó:	66 – 83 %
Jeles:	84 – 100 %

Matematika:

1. A vizsga részei:

- Írásbeli: 60 perc
- Szóbeli: akkor kerül sorra, ha az írásbeli eredmény 15 és 29% közötti

A szóbeli részben az írásbeli vizsgarészben elért maximális pontszám 50%-át érheti el a tanuló. A végső érdemjegyet az írásbeli és a szóbeli vizsga együttes eredménye alapján állapítjuk meg.

2. Az elért eredmények alapján az osztályzatok a következők:

Elégtelen:	0 – 29 %
Elégséges:	30 – 47 %
Közepes:	48 – 65 %
Jó:	66 – 83 %
Jeles:	84 – 100 %

Angol nyelv:

1. A vizsga részei:

- Írásbeli: 60 perc
- Szóbeli: minden esetben van szóbeli vizsgarész is

Az egyes vizsgarészek aránya az értékelésnél: 70% írásbeli és 30% szóbeli. A végső érdemjegyet az írásbeli és a szóbeli vizsga együttes eredménye alapján állapítjuk meg.

2. Az elért eredmények alapján az osztályzatok osztályozóvizsgán a következők:

Elégtelen:	0 – 39 %
Elégséges:	40 – 55 %
Közepes:	56 – 70 %
Jó:	71 – 85 %
Jeles:	86 – 100 %

3. Az elért eredmények alapján az osztályzatok javítóvizsgán a következők:

Elégtelen:	0 – 25 %
Elégséges:	26 – 39 %
Közepes:	40 – 59 %
Jó:	60 – 79 %
Jeles:	80 – 100 %

Német nyelv:

1. A vizsga részei:

- Írásbeli: 60 perc
- Szóbeli: minden esetben van szóbeli vizsgarész is

A szóbeli részben az írásbeli vizsgarészben elért maximális pontszám 40%-át érheti el a tanuló. A végső érdemjegyet az írásbeli és a szóbeli vizsga együttes eredménye alapján állapítjuk meg.

2. Az elért eredmények alapján az osztályzatok a következők:

Elégtelen:	0 – 39 %
Elégséges:	40 – 55 %
Közepes:	56 – 69 %
Jó:	70 – 84 %
Jeles:	85 – 100 %

3. Az elért eredmények alapján az osztályzatok javítóvizsgán a következők:

Elégtelen:	0 – 29 %
Elégséges:	30 – 50 %
Közepes:	51 – 69 %
Jó:	70 – 100 %

Francia nyelv:

1. A vizsga részei:

- Írásbeli: 60 perc
- Szóbeli: minden esetben van szóbeli vizsgarész is

A szóbeli részben az írásbeli vizsgarészben elért maximális pontszám 50%-át érheti el a tanuló. A végső érdemjegyet az írásbeli és a szóbeli vizsga együttes eredménye alapján állapítjuk meg.

2. Az elért eredmények alapján az osztályzatok a következők:

Elégtelen:	0 – 39 %
Elégséges:	40 – 55 %
Közepes:	56 – 70 %
Jó:	71 – 85 %
Jeles:	86 – 100 %

Fizika:

1. A vizsga részei:

- Írásbeli: 60 perc
- Szóbeli: akkor kerül sorra, ha az írásbeli eredmény 15 és 29% közötti

A szóbeli részben az írásbeli vizsgarészben elért maximális pontszám 50%-át érheti el a tanuló. A végső érdemjegyet az írásbeli és a szóbeli vizsga együttes eredménye alapján állapítjuk meg.

2. Az elért eredmények alapján az osztályzatok a következők:

Elégtelen:	0 – 29 %
Elégséges:	30 – 47 %
Közepes:	48 – 65 %
Jó:	66 – 83 %
Jeles:	84 – 100 %

Kémia:

1. A vizsga részei:

- Írásbeli: 60 perc
- Szóbeli: akkor kerül sorra, ha az írásbeli eredmény 15 és 29% közötti

A szóbeli részben az írásbeli vizsgarészben elért maximális pontszám 50%-át érheti el a tanuló. A végső érdemjegyet az írásbeli és a szóbeli vizsga együttes eredménye alapján állapítjuk meg.

2. Az elért eredmények alapján az osztályzatok a következők:

Elégtelen:	0 – 29 %
Elégséges:	30 – 47 %
Közepes:	48 – 65 %
Jó:	66 – 83 %
Jeles:	84 – 100 %

Biológia:

1. A vizsga részei:

- Írásbeli: 60 perc
- Szóbeli: minden esetben van szóbeli vizsgarész is

A szóbeli részben az írásbeli vizsgarészben elért maximális pontszám 50%-át érheti el a tanuló. A végső érdemjegyet az írásbeli és a szóbeli vizsga együttes eredménye alapján állapítjuk meg.

2. Az elért eredmények alapján az osztályzatok a következők:

Elégtelen:	0 – 29 %
Elégséges:	30 – 47 %
Közepes:	48 – 65 %
Jó:	66 – 83 %
Jeles:	84 – 100 %

Földrajz:

1. A vizsga részei:

- Írásbeli: 60 perc
- Szóbeli: minden esetben van szóbeli vizsgarész is

A szóbeli részben az írásbeli vizsgarészben elért maximális pontszám 50%-át érheti el a tanuló. A végső érdemjegyet az írásbeli és a szóbeli vizsga együttes eredménye alapján állapítjuk meg.

2. Az elért eredmények alapján az osztályzatok a következők:

Elégtelen:	0 – 29 %
Elégséges:	30 – 47 %
Közepes:	48 – 65 %
Jó:	66 – 83 %
Jeles:	84 – 100 %

Digitális kultúra:

1. A vizsga részei:

- Írásbeli: 60 perc
- Szóbeli: : akkor kerül sorra, ha az írásbeli eredmény 15 és 29% közötti

Az írásbelin megszerezhető pontszám 25%-a érhető el. A végső érdemjegyet az írásbeli és a szóbeli vizsga együttes eredménye alapján állapítjuk meg.

2. Az elért eredmények alapján az osztályzatok a következők:

Elégtelen:	0 – 29 %
Elégséges:	30 – 47 %
Közepes:	48 – 65 %
Jó:	66 – 83 %
Jeles:	84 – 100 %

Testnevelés:

A vizsga részei:

Gyakorlati vizsga – a tanév követelményeihez igazodó gyakorlatok bemutatása

Rajz és vizuális kultúra:

A vizsga részei:

Gyakorlati vizsga – a tanév követelményeihez igazodó munkák bemutatása

Mozgókép kultúra és médiaismeret:

1. Írásbeli vizsga: 60 perc

A kiadott témakörökből összeállított írásbeli feladatlap megoldása.

2. Projektfeladat beadása:

A tanuló az osztályozóvizsga megkezdéséig készítse el és adja be a kiírt projektfeladatokat, illetve a hozzájuk csatolt munkanaplókat.

3. A vizsga értékelése:

I. Feladatlap – 50 %

II. Projektfeladatok – A, feladat – 25%

B, feladat – 25%

80 – 100 %	Jeles (5)
67 – 79 %	Jó (4)
54 – 66 %	Közepes (3)
41 – 53 %	Elégséges (2)
0 – 40 %	Elégtelen (1)

Célnyelvi civilizáció:

1. A vizsga részei:

- Írásbeli: 60 perc

- Szóbeli: minden esetben van szóbeli vizsgarész is

Az egyes vizsgarészek aránya az értékelésnél: 70% írásbeli és 30% szóbeli. A végső érdemjegyet az írásbeli és a szóbeli vizsga együttes eredménye alapján állapítjuk meg.

2. Az elért eredmények alapján az osztályzatok osztályozóvizsgán a következők:

Elégtelen: 0 – 39 %
Elégséges: 40 – 55 %
Közepes: 56 – 70 %
Jó: 71 – 85 %
Jeles: 86 – 100 %

3. Az elért eredmények alapján az osztályzatok javítóvizsgán a következők:

Elégtelen: 0 – 25 %
Elégséges: 26 – 39 %
Közepes: 40 – 59 %
Jó: 60 – 79 %
Jeles: 80 – 100 %

Az egyes tárgyak évfolyamonkénti követelményeit az iskola helyi tantervei tartalmazzák.

2. számú melléklet –

A középszintű érettségi vizsga témakörei

Magyar nyelv

- Kommunikáció
- A magyar nyelv története
- Ember és nyelvhasználat
- A nyelvi rendszer
- A szöveg
- A retorika alapjai
- Stílus és jelentés
- Digitális kommunikáció

Magyar irodalom

- Szerző, művek

- Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők
- Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők
- Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők
- Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból
- Művek a kortárs magyar irodalomból
- Művek a világirodalomból
- Színház és dráma
- Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

- Értelmezési szintek, megközelítések

- Témák, motívumok, toposzok
- Műfajok, poétika
- Korszakok, stílustörténet
- Irodalomtörténet

Történelem

- 1. Az ókor
- 2. A középkor
- 3. A kora újkor
- 4. Az újkor
- 5. A világháborúk kora
- 6. A hidegháború kora
- 7. A jelenkor

Állampolgári ismeretek:

- A család, a családi szocializáció
- A család gazdálkodása és pénzügyei
- Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás
- Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem
- A magyar állam intézményei
- Az állam gazdasági szerepvállalása
- A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése
- Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem
- Bankrendszer, hitelfelvétel
- Vállalkozás és vállalat

Matematika

- Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
 - Halmazok
 - Matematikai logika
 - Kombinatorika
 - Gráfok
- Számelmélet, algebra
 - Alapműveletek
 - A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
 - Racionális és irracionális számok
 - Valós számok
 - Hatvány, gyök, logaritmus
 - Betűkifejezések
 - Arányosság
 - Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek
 - Középértékek, egyenlőtlenségek
- Függvények, az analízis elemei
 - A függvény
 - Egyváltozós valós függvények
 - Sorozatok
- Geometria, koordináta geometria, trigonometria
 - Elemi geometria
 - Geometriai transzformációk
 - Síkbeli és térbeli alakzatok
 - Vektorok síkban és térben
 - Trigonometria
 - Koordináta geometria
 - Kerület, terület
 - Felszín, térfogat
- Valószínűség számítás, statisztika
 - Leíró statisztika
 - A valószínűség számítás elemei

Idegen nyelv

- Személyes vonatkozások, család
- Ember és társadalom
- Környezetünk
- Az iskola
- A munka világa
- Életmód
- Szabadidő, művelődés, szórakozás
- Utazás, turizmus
- Tudomány és technika
- Gazdaság

Fizika

- Mozgás és egyensúly
 - Egyszerű mozgások
 - Összetett mozgások
 - Ismétlődő mozgások
 - Dinamika, a közlekedés és sportolás fizikája
 - Gépek
- Energia, munka, hő
 - Munka, energia
 - A melegítés és hűtés következményei
- Víz, levegő, környezet
 - Víz, levegő
 - Környezet
- Elektromosság
 - Szikrák, villámok
 - Elektromosság a környezetünkben
 - Generátorok és motorok
- Hullámok, kommunikáció, fény
 - A hullámok szerepe a kommunikációban
 - Képek és látás
- Atomfizika, magfizika
 - Az atomok és a fény
 - Az atommag szerkezete
- A Világegyetem megismerése
 - A gravitációs mező
 - Csillagászat
- Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek
 - A fizikatörténet jelentősebb személyei
 - Felfedezések, találmányok, elméletek
 - A jelen kihívásai

Biológia

1. Bevezetés a biológiába
 - A biológia tudománya
 - Fizikai, kémiai alapismeretek
2. Egyed alatti szerveződési szint
 - Szervetlen és szerves alkotóelemek
 - Az anyagcsere folyamatai
 - Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
3. Az egyed szerveződési szintje
 - Nem sejttes rendszerek
 - Sejttes rendszerek
 - Többsejtű eukarióták
 - Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
4. Az emberi szervezet
 - Homeosztázis, rendszerszemlélet
 - Kültakaró
 - A mozgás
 - A táplálkozás
 - A légzés
 - Az anyagszállítás
 - A kiválasztás
 - A szabályozás
 - Szaporodás és egyedfejlődés
5. Egyed feletti szerveződési szintek
 - Populáció
 - Életközösségek (élőhelytípusok)
 - Bioszféra
 - Ökoszisztéma
 - Környezet- és természetvédelem
 - Fenntarthatóság (új téma)
6. Öröklődés, változékonyság, evolúció
 - Molekuláris genetika
 - Mendeli genetika
 - Evolúció (kikerült: Populációgenetika)
 - A bioszféra evolúciója

Kémia

- Általános kémia
 - Atomszerkezet
 - Kémiai kötések
 - Molekulák, összetett ionok
 - Anyagi halmazok
 - Kémiai átalakulások (Termokémia, sav-bázis reakciók, redoxireakciók, elektrokémia)
- Szervetlen kémia
 - Hidrogén
 - Nemesgázok
 - Halogénelemek és vegyületeik
 - Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik
 - A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
 - A széncsoport elemei és vegyületeik
 - Fémek

- Szerves kémia
 - A szerves vegyületek általános jellemzői
 - Szénhidrogének
 - Halogéntartalmú szénhidrogének
 - Oxigéntartalmú szerves vegyületek
 - Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
 - Szénhidrátok, Fehérjék, Nukleinsavak
 - Műanyagok
 - Energiagazdálkodás
- Kémiai számítások
 - Az anyagmennyiség
 - Gázok,
 - Oldatok, elegyek, keverékek
 - Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban
 - Termokémia
 - Kémhatás
 - Elektrokémia

Földrajz

- **1. Tájékozódás a földrajzi térben**
 - 1.1. A térkép
 - 1.2. Tájékozódás a térképen és a térképpel
 - 1.3. Távérzékelés és térinformatika
- **2. Tájékozódás a kozmikus térben és az időben**
 - 2.1. A Világegyetem
 - 2.2. A Nap és kísérői
 - 2.3. A Föld és mozgásai – tengely körüli forgás, Nap körüli keringés
 - 2.4. Az űrkutatás
- **3. A geoszférák földrajza**
 - 3.1. A kőzetburok földrajza
 - 3.1.1. A Föld gömbhéjas szerkezetének jellemzői
 - 3.1.2. A kőzetlemezek és mozgásaik következményei
 - 3.1.3. A hegységképződés
 - 3.1.4. A kőzetburok építőkövei, ásványkincsek
 - 3.1.5. A Föld nagyszerkezeti egységei
 - 3.2. A levegőburok földrajza
 - 3.2.1. A légkör anyaga és szerkezete
 - 3.2.2. A levegő felmelegedése
 - 3.2.3. A levegő mozgása
 - 3.2.4. Felhő- és csapadékképződés
 - 3.2.5. Az időjárás és az éghajlat
 - 3.2.6. A légszennyezés következményei
 - 3.3. A vízburok földrajza
 - 3.3.1. A vízburok tagolódása, tulajdonságai és mozgásai
 - 3.3.2. A felszíni vizek
 - 3.3.3. A felszín alatti vizek
 - 3.3.4. A vízburok mint gazdasági erőforrás
- **4. A geoszférák kölcsönhatásai, a földrajzi övezetesség**

- 4.1. A földfelszín formálódása
- 4.2. A külső erők felszínformáló tevékenysége
- 4.3. A talaj
- 4.5. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
- 4.6. A vízszintes földrajzi övezetesség
- 4.7. A függőleges földrajzi övezetesség
- 4.8. A geoszférák fejlődése a múltban, földtörténet
- **5. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században**
- 5.1. A népesség földrajzi jellemzői
- 5.2. Településtípusok, urbanizáció
- **6. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig**
- 6.1. A nemzetgazdaságok és a világgazdaság
- 6.2. Integrációs folyamatok
- 6.3. A globalizáció
- 6.4. A monetáris világ
- **7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában**
- 7.1. A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai
- 7.2. Magyarország természeti adottságai
- 7.3. Magyarország társadalmi jellemzői
- 7.4. A hazai gazdasági fejlődés jellemzői
- 7.5. Hazánk tájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe
- 7.6. A magyarországi régiók földrajzi jellemző
- 7.7. Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme
- 7.8. Magyarország környezeti állapota
- 7.9. Az országhatárokon átívelő kapcsolatok
- **8. Európa földrajza**
- 8.1. Európa általános természetföldrajzi képe
- 8.2. Európa általános társadalomföldrajzi képe
- 8.3. Az Európai Unió
- 8.4. Európa regionális földrajza
- 8.4.1. Európa magterülete – Egyesült Királyság, Franciaország, Benelux államok, Németország
- 8.4.2. Fejlett gazdaságú országok Európa közepén és északi részén – az Alpok országai, Észak-Európa országai
- 8.4.3. Dél-Európa országai és Olaszország
- 8.4.4. Kelet-Közép-, Kelet- és Délkelet-Európa országai - A Visegrádi Együttműködés országai (Csehország, Lengyelország, Szlovákia), keleti szomszédaink (Románia, Ukrajna), Délszláv államok
- 8.4.5. Oroszország
- **9. Európán kívüli kontinensek földrajza**
- 9.1. A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe
- 9.2. Ázsia
- 9.2.2. Ázsia regionális földrajza - Kína, Japán, India, Délkelet- és Délnyugat-Ázsia
- 9.3. Ausztrália és Óceánia földrajza
- 9.4. A sarkvidékek földrajza
- 9.5. Afrika földrajza
- 9.5.1. Afrika általános földrajzi jellemzői
- 9.5.2. Afrika regionális földrajza
- 9.6. Amerika

- 9.6.1. Amerika általános földrajza
- 9.6.2. Amerika regionális földrajza - USA, Kanada, Latin-Amerika. Mexikó, Brazília, „Banánköztársaságok”, adóparadicsomok
- **10. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái**
- 10.1. A globálissá váló környezetszennyezés és következménye
- 10.2. Demográfiai és urbanizációs problémák
- 10.3. Élelmezés és egészség
- 10.4. A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei
- 10.5. A környezet- és a természetvédelem feladatai, a globális béke fenntartása

Angol célnyelvi civilizáció

1. A célnyelvi ország(ok) földrajza
2. A célnyelvi ország(ok) gazdasága
3. Politikai berendezkedés
4. Társadalmi viszonyok
5. Hagyományok, szokások, ünnepek, életmód
6. Környezetvédelem
7. Tömegkommunikáció, média
8. Sport
9. Tudományok
10. Történelmi ismeretek

Nagy-Britannia történelmének kezdetei térben és időben.

Anglia történelmének 3-4 legfontosabb csomópontja.

Az Amerikai Egyesült Államok történelmének 3-4 legfontosabb csomópontja.

Anglia és az angol nyelvű országok történelmének kapcsolódási pontjai.

11. Irodalmi ismeretek

Az angol irodalom történetének főbb korszakai, néhány kiemelkedő alkotója és alkotása.

Egy kortárs irodalmi mű részletes ismerete.

Egy-egy kiválasztott brit és amerikai író magyarra lefordított ismert művének és pályájának bemutatása.

Példák az angol nyelvű és a magyar irodalom kapcsolódásaira.

12. Művészeti ismeretek

Nagy-Britannia művelődéstörténetének legfontosabb korszakai és stílusai.

Kiemelkedő alkotók és alkotások az angol és amerikai építészetben, képző- és iparművészetben.

A zene- és táncművészet, színház- és filmművészet legjelesebb angol/amerikai képviselői, alkotásai.

A londoni National Gallery és a British Museum kiállításainak átfogó bemutatása és néhány ismert alkotás részletesebb elemzése.

Digitális kultúra:

1. Szövegszerkesztés
2. Számítógépes grafika és képszerkesztés
3. Bemutatókészítés
4. Táblázatkezelés
5. Adatbázis-kezelés
6. Publikálás a világhálón
7. Algoritmizálás, adatmodellezés
8. A programozás eszközei

Testnevelés:

Elméleti ismeretek

1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek
2. A harmonikus testi fejlődés
3. A testmozgás, a sport szerepe az egészségtudatos magatartás kialakításában, és a személyiség fejlesztésében
4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben
5. Gimnasztikai ismeretek
6. Atlétika
7. Torna
8. Zenés-táncos mozgásformák
9. Küzdősportok, önvédelem
10. Úszás
11. Testnevelési és sportjátékok
12. Alternatív környezetben űzhető sportok és mozgásformák

Gyakorlati ismeretek

1. Gimnasztika
2. Atlétika
3. Torna
4. Labdajátékok
5. Küzdősportok önvédelem vagy úszás

Ének-Zene:

Éneklés (reprodukálás, befogadás)

- népzene
- műzene
- zeneelmélet
- lapról olvasás

Műelemzés (reprodukálás, befogadás)

- népzene
- műzene
- 20. századi és kortárs zene

Dallamírás (befogadás)

Dallamalkotás (zenei alkotótevékenység)

Vizuális kultúra

1) Alkotás

1.1. Vizuális eszközök

Vizuális nyelv

A vizuális nyelv alapelemei; vonal, sík-és térforma, tónus, szín, tér

A vizuális nyelvi elemek viszonyai; kompozíció (konstrukció), kontraszt, harmónia, vizuális nyelv és kontextus

Technikák

Rajzolás, festés

Kollázs

Nyomtatás

Makettezés, modellezés

Plasztika
Digitális képalkotás

1.2. Tevékenységsszintek

Ábrázolás, látványértelmezés

Formaértelmezés; arány, forma, alak, karakter, szerkezet, felépítés, működés, anyag
Térértelmezés; téri helyzetek, nézőpont, termélység, térábrázolási konvenciók
Színértelmezés; szín- és fényviszonyok
Mozgásértelmezés

Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás

Térviszonyok, kompozíció
Színhatás
Érzelmek
Folyamat, mozgás, idő
Kép és szöveg
Vizuális információ
Tárgyak és környezet

2) Befogadás

2.1. Vizuális eszközök

Megjelenítés sajátosságai

Vizuális nyelvi elemek
Térábrázolási módok
Vizuális minőségek
Látványértelmezés
Kontraszt, harmónia
Kontextus

Technikák

2.2. Tevékenységterületek

Vizuális kommunikáció

Folyamat, mozgás, idő
Kép és szöveg
Vizuális információ
Tömegkommunikáció
Médiakategóriák
Fotó, mozgókép

Tárgy- és környezetkultúra

Forma- és funkcióelemzés
Tervezési folyamat
Kézműves és ipari tárgykultúra – Népművészet
Kifejezés és képzőművészet
Művészeti ágak
Műfajok
Művészettörténeti korszakok, stíluskorszakok, stílusjegyek
Alkotások és alkotók
Műelemző módszerek
A mű tárgyi és kulturális környezete

Mozgóképkultúra és médiaismeret

1. A mozgóképi közlésmód és kifejező eszközök

- 1.1 A képrögzítés és mozgásábrázolás alapjai és jellemzői, a technikai képalkotás és a mozgóképi történetmesélés előtörténete
- 1.2 A technikai kép jellemzői
- 1.3 A látvány mozgóképi megszervezése
- 1.4 Szerepjáték
- 1.5 Montázs
- 1.6 Mozgóképi elbeszélés
- 1.7 A mozgóképi alkotások rendszerezése
- 1.8 A valóság ábrázolásához való viszony
- 1.9 Cselekményelemzés
- 1.10 A mozgóképi szövegek jelentése
- 1.11 Egyszerű mozgóképi vagy médiaszövegek megszerkesztése

2. Mozgóképi kultúra és tömegkultúra

- 2.1 A filmkultúra kettőssége
- 2.2 Műfaji jellemzők
- 2.3 Intertextualitás, sorozatelv
- 2.4 A sztár
- 2.5 A befogadást befolyásoló tényezők a tömegkultúrában
- 2.6 Reklám
- 2.7 Show-műsorok
- 2.8 Televíziós filmsorozatok
- 2.9 Számítógépes játék

3. A magyar filmtörténet és a filmművészet

- 3.1 Korstílusok
- 3.2 A filmtörténet kezdetei, az ősfilm
- 3.3 A némafilmművészet
- 3.4 A hangosfilmművészet kialakulása. A magyar film a második világháború előtt
- 3.5 A modern film
- 3.6 Az új magyar film a második világháborútól a rendszerváltásig
- 3.7 A kortárs magyar film
- 3.8 A film helye a nemzeti kultúrában

4. Médiaismeret – alapfogalmak; a média társadalmi szerepe, használata; intézmények és szabályozás

- 4.1 A média fogalma és társadalmi szerepe
- 4.2 Mediatizált információforrások használata
- 4.3 A társadalmi nyilvánosság
- 4.4 A valóság sztereotip és torzított megjelenítése a médiában
- 4.5 A média és az életmód
- 4.6 A médiaszöveg mint termék
- 4.7 Intertextualitás, sorozatelv

5. Tudatos médiahasználat

- 5.1 Új médiatechnológiák
- 5.2 Online média használata
- 5.3 A befogadást befolyásoló tényezők

6. Médiaintézmények és médiaszabályozás

- 6.1 Hírműsorok
- 6.2 A médiaipar intézményei
- 6.3 A médiaipar ellenőrzése

Salgótarjáni Tankerületi Központ

Iktatószám: TK/116/917-37/2023.

Ügyintéző: Papp Istvánné Nagy Annamária

Tárgy: Pedagógiai program fenntartói jóváhagyása

HATÁROZAT

A fenntartó - Salgótarjáni Tankerületi Központ - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 83. § (2) bekezdés g) pontjának megfelelően a

Salgótarjáni Bolyai János Gimnázium

OM: 032286

3100 Salgótarján, Kissomlyó út 1.

Pedagógiai programját ellenőrizte és jóváhagyta.

INDOKOLÁS

A fenntartó képviselőjeként megállapítom, hogy az intézmény által klik032286001/00885-1/2023. iktatószámmal megküldött Pedagógiai programja megfelel a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. EMMI rendelet, valamint a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. intézményi dokumentumokra vonatkozó előírásainak.

Salgótarján, 2023-09-07

Tóth László
szakmai vezető

Székhely: 3100 Salgótarján, Rákóczi út 36.

Tel.: +36-32-795-221

E-mail: salgotarjan@kk.gov.hu